

2021-mi isertitat

Imarisaa

---

1. Aallaqqasiut	2
2. Isertitat suuppat?	3
3. Inuit isertitaat	5
3.1 2021-mi inuit isertitaat	5
3.2 Kommunini isertitat	10
3.3 Distriktini isertitat	12
3.4 Illoqarfinni nunaqarfinnilu isertitat	14
3.5 Suiaassutsit malillugit isertitat	17
3.6 Ilinniakkap qaffasissusaa malillugu isertitat	18
4. Ilaqutariit isertitaat	20
5. Isertitat akileraarutaasussat pillugit kisitsisit	23
6. Isertitat agguataarneqarneri	25
6.1 2002-miit 2021-mut Kalaallit Nunaanni isertitat agguataarneqarneri	25
6.2 Nunat tamalaat akornanni sanilliussineq	29
6.3 Ilaqutariit meerartallit akornanni isertitat agguataarneqarneri	30
7. Periaaseq taaguutillu	32
7.1 Siunertaq	32
7.2 Nalunaarsuutit tunngaviusut	32
7.3 Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqiissutit Kalaallit Nunaata avataani inissimasut	34
7.4 Isertitat atoriaannaat aamma isertitat immikkullarissut	35
7.5 Isertitat pillugit kisitsisink saqqummiussineq	36
7.6 Isertitat agguataarneqarnerini periaaseq	38
7.7 Ajoqutit	39
7.8 Taaguutit	39

---

1. Aallaqqaasiut

Saqqumersitami matumani innuttaasut isertitaasa qaffasissusaat, isertitaqarnerup ilusaa aamma suut isertitsissutaasinnaanersut ersersinneqarput. Saqqummersitami 2017-imiit 2021-mut isertitat takuneqarsinnaapput, kisitsisillu pineqartut kisitsisaataasivimmi 2002-miit aallartittut pissarsiarineqarsinnaallutik.

Isertitat assiginngisitaarnerini The European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC)-mi maleruagassat malillugit suliarineqarput. SILC EU-p ataani kisitsisitigut paassisutissiornermi assigiissaarinermik suleqatigiiffiuvooq, SILC-miillu OECD-mi piumasaqaatit atorneqarput. SILC atorlugu nunanik allanik sanilliussisinnaaneq annertooq anguneqarpoq. Tassunga tunngatillugu saqqummersitami periaaseq pillugu immikkoortoq 7.6 kapitali 7-imiittoq atuarneqarsinnaavoq.

Saqqumersitaq kapitalinik arfineq-marlunnik immikkoortortaqarpoq, kapitalit tamaasa immikkoortillugit atuarsinnaavatit. Kapitali 2-mi taaguutit isertitanut tunngasut pingaarnersiukkat atuarneqarsinnaapput.

Inuit isertitaanut tunngasut kapitali 3-mi sammineqarput. Kapitalip aallaqqaataani 2021-mi inuit isertitarisamaanut tunngasut saqqummiunneqarlutik. Tamatumalu kingorna piffissami 2017-imiit 2021-mut inuit isertitaasa ineriertorsimaneri immikkut sammineqarput. Ukiut tallimat ingerlanerini najugaqarfiiit malillugit inuit isertitaat ilangunneqarput.

Kapitali 4-mi ilaqtariit isertitaat saqqummiunneqarput, kapitalillu tallimaanni isertitanit akileraarutit katinnerat takuneqarsinnaallutik. Kapitali 6-imi isertitat assiginngisitaarneri pingaarnersiorneqarput. Tassani takutinneqarlutik isertitat assiginngisitaarneri malillugit nunanut tamalaanut sanilliussinerit, naaneranilu immikkut sammineqarput ilaqtariit meerartallit isertitaasa ineriertornerat. Kapitali 7-imi nalunaarsuutit tunngaviusut, malittarisasat, periaatsit taaguutillu nassuaataannik saqqummersitaq naggaserneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni isertitat 2002-miit 2021-mut kisitsisaat
Kisitsisaataasivimmi pissarsiarineqarsinnaapput uani: bank.stat.gl.
Kisitsisaataasivimmi nammineq toqqartuilluni kisitsisinik
aallertoqarsinnaavoq, ass.: ukiut, suaassutsit, najugaqarfiiit, inunngorfiit
aamma ilinniakkat qaffasissusaat malillugit.

Saqqumersitami iluarsaassineq

Saqqumersitami uani siuliini saqqummersinneqartunik
iluarsaassisoqanngilaq.

2. Isertitat suuppat?

Isertitat tassaapput ukiup ingerlanerani inuup imaluunniit ilaqtariit aningaasat imaluunniit pissarsiaasa nalingi, ukiup siuliani pigisanit appasinnerunngitsut.

Isertitanut paasissutissat Akileraartarnermit Aqutsisoqarfimmit, kommuninit aamma Namminersorlutik Oqartussat Ilinniagaqarnersiuteqartitsivianeersuupput.

Naatsorsueqqissaartarfiup isertitanut paasissutissaasiviani isertitat ima immikkoortiterneqarput:

- Isertitat katillugit
- Isertitat akileraarutaasussat
- Isertitat atoriaannaat

Isertitat katillugit tassaapput isertitat tamarmiusut – inuup ukiumut isertitai akileraarutaasussaanngitsut aamma akileraarutaasussat. Isertitat katinnerinut uku ilaapput:

- Inuussutissarsiutinit isertitat
- Pisortaqaqfennit isertitat ikorsiissutit
- Tjenestemandspensionit, ATP aamma utoqqalinersiat namminersortunit
- Pigisanit nalilinnit isertitat

Inuussutissarsiutinit isertitat tassaapput namminersortunit aningaasarsiat, sinneqartoorutit akissarsiaritat allarpassuillu. Pisortaqaqfennit akiliutigineqartut isertitanut ilaapput utoqqalinersiassat, suliffeerunnermut ikorsiissutit pisortaqaqfennillu isertitat allat. Pisortaqaqfennit ikorsiissutit isertitat akileraarutaasussaapput aamma ikorsiissutaapput akileraarutaasussaanngitsut. Pigisanit nalilinnit isertitat tassaapput erniat aamma pigisanit nalilinnit iluanaarutit allat.

Isertitat akileraarutaasussat tassaapput aningaasarsiaviit nunatta karsianut aamma kommuninut isertitanut naatsorsuutinut ilaasut. Isertitat akileraarutaasussat isertitat ilanngaatissat ilanngaatigereeरlugit akileraarutaasussat katinneraat. Ilanngaatissat nalinginnaanerpaat ukuupput:

- Inummut ilanngaat, ilanngaat nalinginnaasoq aamma isertitanut B-nut ilanngaat.
- Akileraarutaasusanut ilanngaatit ass. suliaqarfii kattuffiannut akiliinernut, ernianut akiligassat il.il.
- Namminerisamik utoqqalinersiassanut akiliisarnerit (Kalaallit Nunaanniittunut)

Malugiuk 2020-mi pilersinneqartoq sulinermut ilanngaat isertitanut akileraarutaasusanut ilanngaatit ilanngunneqanngimmat. Akileraarpallaarsimanermi akiliutinut sulinermut ilanngaat

ilanngunneqartarpoq. Sulinermulli ilanngaatit iluanaarutissanut ilanngunenarneq ajorput. Sulinermut ilanngaat pillugu paasissutissat annertunerusut saqqummersitap naanerani periaatsimut tunngasuni atuarneqarsinnaapput.

Isertitat atoriaannaat tassaapput, inuup ernianik akileereerluni aamma akilersuutinut akiligassat akilereernerini isertitai atoriaannaat. Inuit akilersuutinik akiligassallit akiliisussaatitaapput pinngitsooratik, taakkununngalu aningaasat atorneqartut inummut atoriaannaasinnaanatik. Kisianni isertitat atoriaannaat a-kassemit, suliaqarfii kattuffiinit, angalanernit aamma akileraarutaasussanut ilanngaatinit, taakku inuup nammineq annerusumik minnerusumilluunniit aalajangersinnaammagu taakkununnga aningaasartuutigisassani. Isertitanut atoriaannarnut sulinermut ilanngaat ilaatigut ilanngunneqartarpoq.

Taaguutinut isertitanut tunngasunut nassuaatit kapitali 7-imi immikkoortumi 7.8-mi atuarneqarsinnaapput.

3. Inuit isertitaat

Kapitalimi uani inuit isertitaanut paasissutissat saqqummiunneqarput. Immikkoortut arfinilinngorlugit agguarneqarpoq, tassani inuit isertitaasa assigiinngissusii erseqqissarneqarput, najugaqarfinni aammalu isertitat qanoq inissisimanerat tunngavigalugit saqqummiunneqarlutik.

Inuit isertitaat tamakkiisumik akileraartartut isertitaat tunngavigalugit suliaapput, nalunaarsuiffi inuit isertitaanut ilanngunneqarsimapput ukiullu naanerani 15-inik ukioqalereersimasuullutik. Taassuma saniatigut Naatsorsueqqissaartarfip inunnik nalunaarsuiffiani ukiup aallartinnerani aamma ukiup naanerani nalunaarsimasuusariaqarpoq.

Isertitaqarlutik akileraartartut, isertitallit nalunaarsuiffiani nalunaarsorsimasut ukiullu naanerani 15-inik ukioqalereersimasut tunngavigalungit inuit isertitaat naatsorsorneqarput. Taassumalu saniatigut Naatsorsueqqissaartarfip innuttaasunut nalunaarsuiffiani ukiup pineqartup aallartinnerani naaneranilu nalunaarsorsimasut tunngavigineqarlutik.

3.1 2021-mi inuit isertitaat

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat aallartillugit isertitat pillugit, ukiumi pineqartumi inuit isertitaanut tunngasunik assigiinngitsunik saqqummiussisoqarpoq.

Isertitat pillugit nalunaarsuiffimmut inuit 49.779-it isertitaat 2021-mi nalunaarutigineqarsimapput. Taakkunannga 42.816-it piumasaqaataasut angusimavaat. Taakku isertitaat tunngavialugit 2021-mi inuit isertitaat suliarineqarput.

Inuussutissarsiornermit isertitat

Inuussutissarsiutinit isertitat tassaapput sulisut akissarsiaat, namminersortut suliffeqarfiutiminnit sinneqartooraat, siunnersortinut akissarsiaritat nunaniillu allanit isertitat il.il. Meerartaarnermi ullormusiat, angalanermi ullormusiat aamma sulilluni tunissutisiat isertitanut ilaapput. *Akissarsiat, sulilluni tunissutisiat il.il.* Inuussutissarsiornermit isertitat ilanngaateqanngitsut, tassa akileraannginnermi annertussusaat malillugit naatsorsorneqarput.

Takussutissiaq 3.1 Inuussutissarsiornermit isertitat. 2021

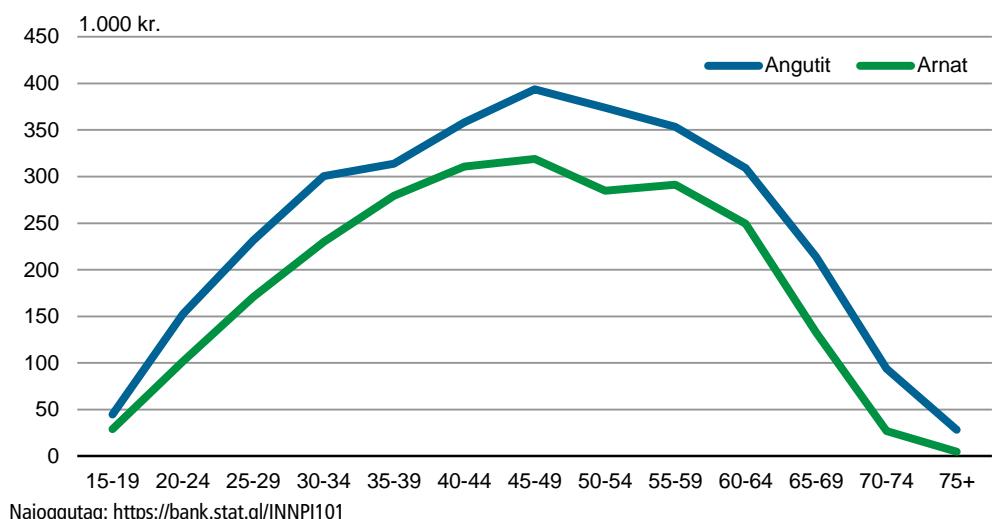
	Isertitat suussusaat malillugit	Isertitat annertussusaat	Isertitalinnut tamanut agguaqati- giissillugu	Isertitat suussusaat malillugu agguaqatigis- sillugit
	Amerlass.	1.000 kr.	Kr.-inngorlugit	
Inuussutissarsiornermit isertitat	35.969	10.266.790	239.789	285.434
Akissarsiat, tunissutisiat il.il. . .	34.414	9.454.655	220.821	274.733
Suliffeqarfiu sinneqartooraat	3.682	729.748	17.044	198.193
Nunanit allanit isertitat	763	11.511	269	15.087
Suliaqartitsinermi akissarsiat aamma akissarsiat B-t allat	3.428	70.876	1.655	20.676

Najooqtaaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiaq 3.1-imni takuneqarsinnaasutut 2021-mi inuit 35.969-it inuussutissarsiornermit isertitaqarsimapput. Isertitat katillugit 10,3 mia. kr.-usimapput. 2021-milu agguaqatigiissillugu inuit 42.816-it 239.789 kr.-nik inuussutissarsiornermit isertitaqarsimapput, inuillu 35.969-it agguaqatigiissillugu 285.434 kr.-nik inuussutissarsiornermit isertitaqarsimallutik.

Inuussutissarsiornermit isertitat annertussusaat ukioqqortussusermit aamma suaassutsinit sunnerneqartarput. Nalinginnaasumik angutit arnanut sanilliullugit inuussutissarsiornermit isertitaat annertunerusarput sulisinnaasullu akornanni aamma inuussutissarsiornermit isertitaat annertunerusarlutik, takuuk titartagaq 3.1.

Titartagaq 3.1 Inuussutissarsiornermit isertitat ukiut suaassuserlu malillugit. 2021

Isertitat pillugit kisitsisitigut paassisutissanut utoqqalinersiaqalernissamut pinngitsoorani akiliisussaatitaanermut aamma ATP-mut akilikkat akissarsianut ilanngunneqanngillat. Utoqqalinersiaqalernissamut akilerneqartussat aatsaat isertitat pillugit kisitsisitigut paassisutissanut ilanngunneqartarput utoqqalinersiaqalersimagaanni. Nammineerlunili utoqqalinersianut akilikkat ilanngunneqarput ukumi akiliiffigneqartumi inuussutissarsiummit isertitatut naatsorsuunneqarlutik. Suliffeqarfiillu namminersortut naatsorsuutaasa inernerri ukumi pineqartumut naatsorsuutinut aamma ilanngunneqartarput.

Ikorsiissutit

Pisortanit ikorsiissutit isertitat tassaapput utoqqalinersiat, siusinaarluni soraarnerussusiat, suliffeqanngikkallarnermi ikorsiissutit assigiinnngitsut, pisortanit ikorsiissutit, ilinniagaqarnermusiat, ineqarnermut tapiissutit aamma meeqlanut tapiissutit. Malugiuk ikorsiissutit ilaat akileraarutaasussaanngimmata. Akileraarutaasussaanngitsut ilaatigut tassaasinnaapput utoqqalinersianut, siusinaarluni soraarnerussutisianut ilinnigaqarnermusianullu tapiissutit assigiinnngitsut.

Takussutissiaq 3.2 Pisortanit ikorsiissutit. 2021

	Isertitat suussu- saat malillugit	Isertitat annertussusaat	Isertitalinnut tamanut agguaqati- giissillugu	Isertitat suussusaat malillugu agguaqatigiis- sillugu
	Amerlass.	1.000 kr.	Kr.-inngorlugit	
Pisortanit ikorsiissutit				
katillugit	19.309	1.063.942	24.849	55.101
Suliffeqanngikkallarnermi, pisortanit ikorsiiss. il.il.. .	5.639	85.117	1.988	15.094
Suliffeqanngikkallarnermi	2.262	25.297	591	11.184
Pisortanit ikorsiissutit	3.883	59.820	1.397	15.406
Ikorsiissutit allat	11.761	278.416	6.503	23.673
Ilinniagaqarnersiutit	4.949	151.241	3.532	30.560
Ineqarnermut tapit	4.513	87.533	2.044	19.396
Meeqqanut tapit	5.260	39.643	926	7.537
Pisortanit soraernerussutisiat	6.562	700.409	16.359	106.737
Utoqqalinermi	4.047	441.133	10.303	109.002
Siusinaartumik	2.737	259.276	6.056	94.730

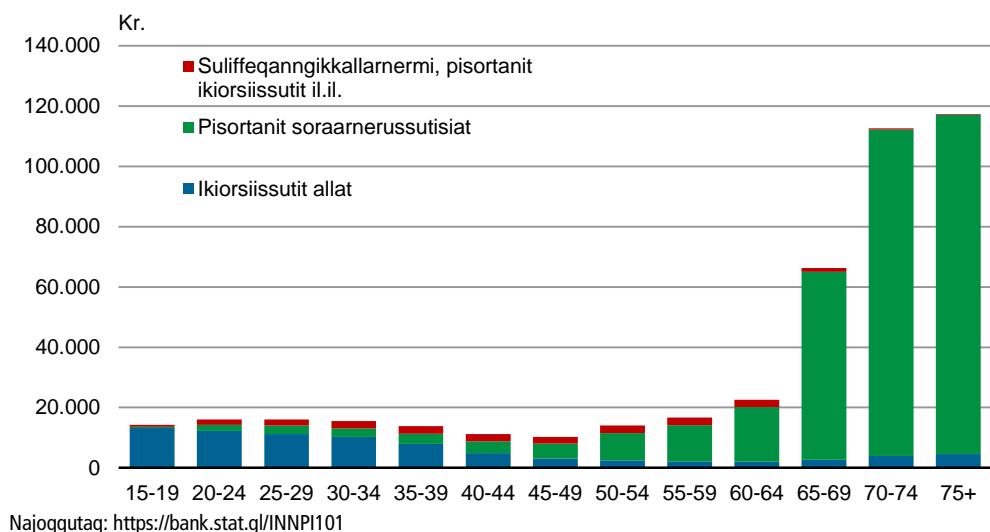
Najoqputaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiami 3.2-mi takuneqarsinnaavoq 2021-mi inuit 19.309-t ikorsiissutinik isertitaqarsimasut. Pisortat ikorsiissutaat 1,1 mia. kr.-nik naleqarsimapput. 2021-mi agguaqatigiissillugu inuit 42.816-it 24.849 kr.-nik ikorsiissutinik isertitaqarsimapput, inuillu 19.309-it agguaqatigiissillugu 55.101 kr.-nik ikorsiissutinik isertitaqarsimallutik.

Aningaasat ikorsiissutit eqqarsaatigalugit pisortanit soraernerussutisiat 65 pct.-iullutik annertunerpaajusimapput. Ikorsiissutit ass. ilinniagaqarnersiutit, ineqarnermut tapiissutit aamma meeqqanut tapiissutit 26 pct.-inik annertussuseqarput suliffeqanngikkallarnermut ikorsiissutit aamma pisortanit ikorsiissutit allat 8 pct.-iusimasut.

Ikorsiissutinut assigiinngitsunut ukiut apeqqutaasarput, aamma ikorsiissutit annertussusaanut, takuuk titartagaq 3.2 takuuk. Inuuusuttuaqqat 15-19-inik ukiullit akornanni ikorsiissutinik allanik, ilinniagaqarnersiutit saniatigut, ikorsiissarneq annertunersaavoq. Sulisinnaasut20-64-inik ukiullit akornanni suliffeqanngikkallarnermi ikorsiissutit annertunerpaapput, taakkulu saniatigut ineqarnermut tapit 40-44-illu akornanni ukiulinni annertunerullutik. Pisortanit soraernerussutisiat ukioqqortusiartorneq malillugu annertusiartorput, 50-54-illu akornanni ukiulinni aallartereertarluni.

Titartagaq 3.2 Agguaqatigiissillugu pisortanit ikorsiissutit ukiunut agguallugit. 2021

Ikorsiissutit annertussusigisartagaat eqqarsaatigalugit ilaqtariit qanoq isikkoqarneri qiviassallugit naleqquppoq. Pisortanit ikorsiissutigineqartartut annertussusigisartagaanut pingarnerpaat tassaapput inuk kisimiittuunersoq imaluunniit aapparisamik najugaqateqarnersoq, ilaqtariillu akornanni meeqqat amerlassusaat, meeraqarnermi meeqqanut tapinik allanillu ikorsiissutinik peqartoqarsinnaasarmat.

Pigisanit nalilinnit isertitat

Pigisanit nalilinnit isertitat tassaapput inuup imaluunniit ilaqtariit pigisaanit nalilinnit iluanaarutit. Pigisanit nalilinnit isertitanut ilaapput aktianit pappialanillu pigisanit nalilinnit allanit iluanaarutit aamma annaasaqaatit.

Pigisanit nalilinnit isertitat tamarmiusut tassaapput ernianit isertitat aamma pigisanit nalilinnit ass. aktianit assigisaannillu isertitat annaasaqaatillu. Ukiuni kingullerni ernianit isertitat ikilisimapput, erniat annikinneruleriartornerinik peqquteqartumik.

Takussutissiaq 3.3 Pigisanit naliliunniit isertitat, ilanngaateqanngitsut. 2021

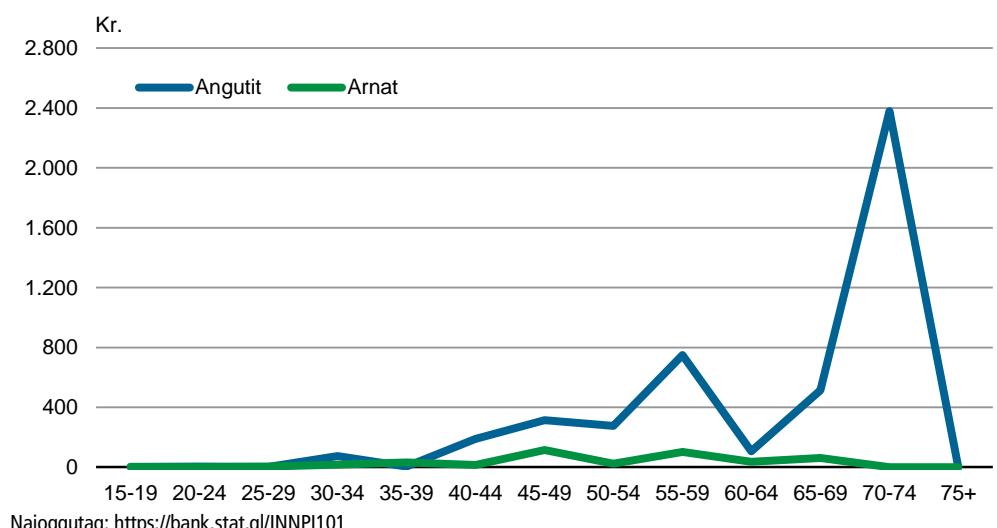
	Isertitat suussu- saat mailillugit	Isertitat annertus- susaat	Isertitalinnut tamanut agguaqati- giissillugu	Isertitat suussusaat malillugu agguaqatigiis- sillugu
	Amerlass.	1.000 kr.	Kr.-inngorlugit	
Pigisanit nalilinnit isertitat, ilanngaateqanngitsut	1.141	7.695	180	6.744
Erniarnit isertitat	960	607	14	632
Pigisanit nalilinnit allanit isertitat (aktianit il.il.)	192	7.089	166	36.921

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/INNP101>

Takussutissiaq 3.3-mi takutinneqarpoq 2021-mi inuit 1.141-t pigisanit nalilinnit isertitaqarsimapput. Pigisanit nalilinnit 7,7 mio. kr.-t isertinneqarsimapput. Pigisanit nalilinnit isertitat annerpaartaat aktianit, obligationinit, ernianit assigisaaniillu isertinneqarsimapput. 2021-milu inuit 42.816-iust tamakkerluginn agquaqatigiissillugit pigisanit nalilinnit 180 kr.-t isertitarisimavaat, inuillu pigisanit nalilinnit isertitaqarsimasut 1.141-t agquaqatigiissillugu 6.744 kr.-nik isertitaqarsimapput.

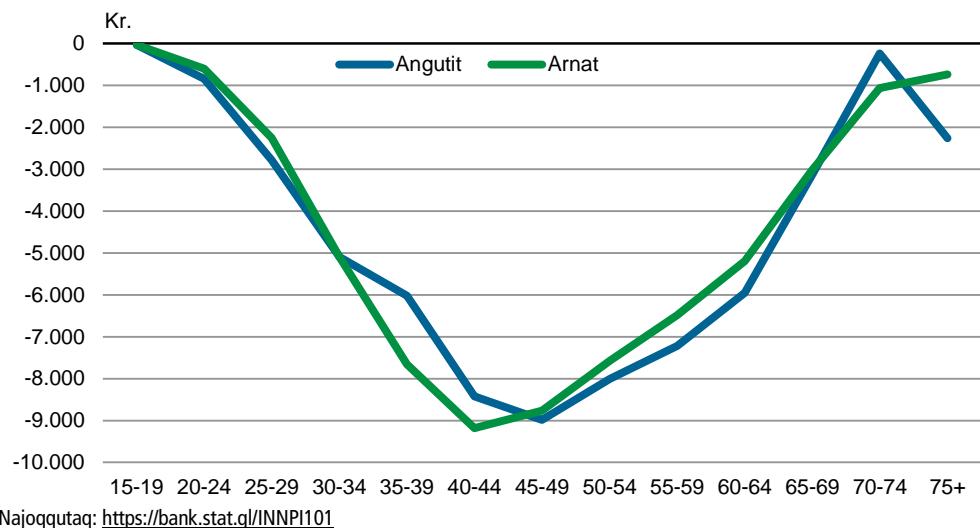
Inuunerup ingerlanerani pigisanit nalilinnit isertitat annertusiartortarput, utoqqalinersiaqalererullu nalaani annertunerpaaangortarlutik. Tamanna pigisanit nalilinnit isertitanit takuneqarsinnaavoq. Pigisanit nalilinnit isertitat annertussusaat suaassutsit malillugit aamma takuneqarsinnaapput, takuuk titartagaq 3.3.

Titartagaq 3.3 Pigisanit nalilinnit isertitat, ilanngaateqanngitsut ukiut suaassuserlu malillugit. 2021

40-nik ukioqalernermiit angutit arnanit amerlanerusunik pigisanit nalilinnit isertitaqartarput. Tamanna assigiinngitsunik nassuaatitaqarsinnaavoq. Nassuaat siulleq tassaasinnaavoq ilaqtariit nalilinnik pigisatik (kreditlån aamma ernianut aningaasartuutit ilanngullugit) angummut nalunaarsorsimatittarsimagaat. Nassuaat taanna titartakkami 3.4-imil ilaatigut ilalersorneqarpoq, titartakkamilu takuneqarsinnaallutik pigisanit nalilinnit isertitat ilanngaaseriikkat. Ernianut aningaasartuutit peereernerisigut arnat angutillu nalilinnit isertitaat assigiaqgajalertarput. Malugiuk pigisanit nalilinnit isertitat tamani negativiunerat, arnat angutillu akornanni aamma ukioqqortussutsini.

Titartagaq 3.4 Pigisanit nalilinnit isertitat, ilanngaaseriikkat ukiut suaassuserlu malillugit. 2021

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut pigisanit nalilinnit isertitat tamarmik ilaanngillat. Ilanngunneqarsimangitsut pingarnerit tassaapput akileraarutitaqanngitsumik iluanaarutit, ass. illumik tunisinermi pisinermilu kiisalu utoqqalinersiaqalernissamut pigisanit isertitat, takuuk kapitali 7-imik immikkoortoq 7.4.

Naatsorsueqqissaartarfíup Kisitsisaataasiviani 2008-miit 2021-mut inuit isertitaannut tunngasunik tabelinik nammineq toqqartuilluni kisitsisinik aallertoqarsinnaavoq 2008-miit 2021-mut.

3.2 Kommunini isertitat

Kommunini tamani Kommuneqarfik Sermersumi inuit isertitaat annertunerpaapput. Qeqqata Kommuniani isertitat qaffasissusaat nuna tamakkerlugu agguaqatigiissinnerisa annertoqqataanik inissisimapput, Kommune Kujallermili, Kommune Qeqertalimmi aamma Avannaata Kommuniani nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermit isertitat 13-22 pct.-inik appasinnerullutik, takussutissiaq 3.4 takuuk.

2018-imi januaarip aallaqqaataani Qaasuitsup Kommunia kommuninut marlunnut avinneqarpoq; Kommune Qeqertalimmut aamma Avannaata Kommunianut. 2002-miit 2021-mut isertitat kisitsisitigut paasissutissaat kommunit nutaat tunngavigalugit suliarineqarput.

Takussutissiaq 3.4 Agguaqatigiissillugu inuit isertitaat. 2021

	Isertitat katillugit	Akileraarutaasussat	Isertitat atoriaannaat
	1.000 kr.		
Nuna tamakkerlugu	269	259	174
Kommune Kujalleq	223	210	148
Kommuneqarfik Sermersooq	316	309	199
Qeqqata Kommunia	264	251	174
Kommune Qeqertalik	214	202	144
Avannaata Kommunia	228	217	151

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

2021-mi inuit isertitaat agguaqatigiissillugu 6.000 kr.-it missaannik amerleriarput pct.-inngorlugu 2,2 pct.-iulluni. Kommuneqarfik Sermersumi isertitat 3,0 pct.-inik qaffariaateqarnerpaasimapput. Kommune Kujallermi aamma Kommune Qeqertalimmik isertitat aamma 2,6 pct.-inik 2,2 pct.-inillu annertunerulersimallutik.

Takussutissiaq 3.5 Agguaqatigiissillugu isertitat tamakkiisut

	2017	2018	2019	2020	2021	Allannguut 2020-2021
	1.000 kr.					Pct.
Nuna tamakkerlugu	250	253	259	263	269	2,2
Kommune Kujalleq	207	210	213	217	223	2,6
Kommuneqarfik Sermersooq	297	301	303	310	316	1,9
Qeqqata Kommunia	246	251	255	256	264	3,0
Kommune Qeqertalik	193	199	205	209	214	2,2
Avannaata Kommunia	210	215	224	226	228	1,1

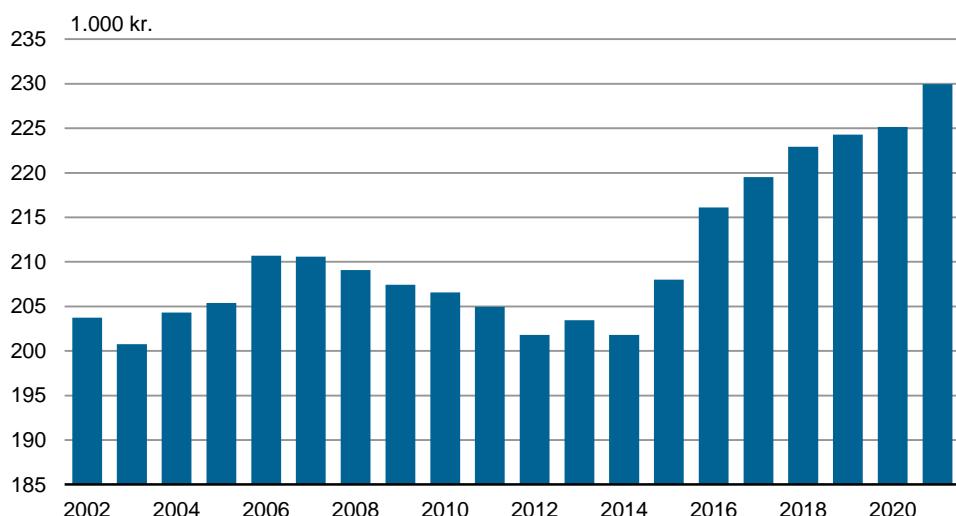
Najoqqutaaq: <https://bank.stat.gl/INNP1101>

Isertitat qaffakkiartornerini aamma atuisinnaanerup qaffakkiartorneranut nalilersuinermi eqqumaffigisariaqarpoq pisisinnaassuseq isertitat annertussusaannik taamaallaat tunngaveqanngimmat, nioqquqtiissalli akiisa ineriantornerat aamma apeqqutaasarmat. Nioqquqtiissat akiinut ineriantornerup ilanngunnissaanut atuisunut akit naleqqersuutaat atussallugu pitsaanerpaavoq.

Atuisunulli akit naleqqersuutaataa ajoqutigisarpaa innuttaasut ataasiakkaat agguaqatigiissillugu atuinerat malillugu naatsorsorneqartarmat. Piviusumi innutaasut assigiimmik isertitallit nioqquqtiissanik sullissinernillu assigiinnngitsunik pisiortorsinnaasarpot, agguaqatigiissitsinermiit allaanerulluinnartumik. Allatut oqaatigalungu isertitat pisissutaasinnaasut ersarinnerusumik naatsorsoruminaapput. Paarlattuanik isertitat pisissutaasinnaasut innuttaasup agguaqatigiissillugu atuisarnera isertitat ineriantornerannut naleqqiullugu naatsorsorneqarpoq.

2002-miit 2021-mut isertitat pisissutaasinnaasut 12,9 pct.-inik qaffassimapput. 2015-imiit 2016-imit isertitat pisissutaasinnaasut qaffannerpaasimapput, 3,9 pct.-inik qaffassimallutik. 2016-imiilli ukiut tamaasa ineriantornerat annertusiartorsimalluni.

Titartagaq 3.5 2002-miit 2021-mut agguaqatigiissillugu isertitat pisissutaasinnaasut

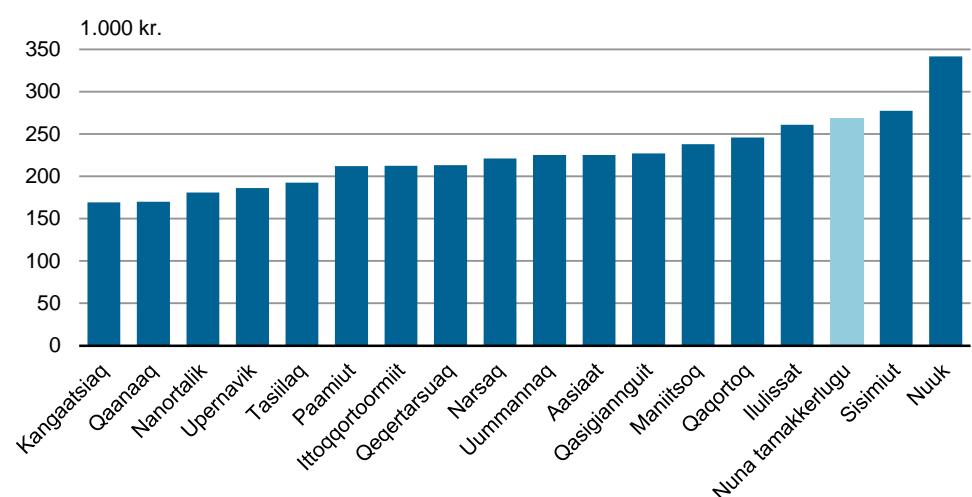
Malugiuk: Isertitat pisissutaasinnaasut naatsorsorneqarput inuit isertitaasa tamarmiusut (akileraannginnermi il.il) aamma nuna tamakkerlugu naatsorsuutini atuisunut akit naleqqersuutaannut iluarsaassat tunuliaqtaralugit.

Najoqqaq: <https://bank.stat.gl/INNPI501>

3.3 Distriktini isertitat

Siornatigut kommuniusimasunut 18-inut, massakkut distriktilik taaneqartunut, inuit isertitaat akileraarusernagit il.il. tamakkiisut isigissagaanni Nuup distriktsiani annertuumik qaffasinnerupput, takuuk titartagaq 3.6. 2021-mi Nuummi agguaqatigiissillugu isertitat 342.000 kr.-upput, nuna tamakkerlugu isertitaqarfiusup qaffasinnerpaap tullianuit Sisimiutiit 23 pct.-inik isertitat qaffasinnerullutik. Distriktini sinneruttuni tamani isertitat annertussusaat nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermit appasinnerupput.

Titartagaq 3.6 Distriktini agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut. 2021

Najoqqaq: <https://bank.stat.gl/INNPI102>

2021-mi isertitat Kangaatsiap distriktiani qaffariaateqarnerpaasimapput, 2020-mut sanilliullugu innuttaasut 12.000 kr.-nik agguaqatigiissillugu isertitaqarnerusimallutik, 7,8 pct.-inik annertunerusunik. Nuup distriktiani isertitat qaffasinnerpaajupput 2021-mi inuit isertitaat katillugit 342.000 kr.-usimallutik, 1,2 pct.-inik qaffassimallutik.

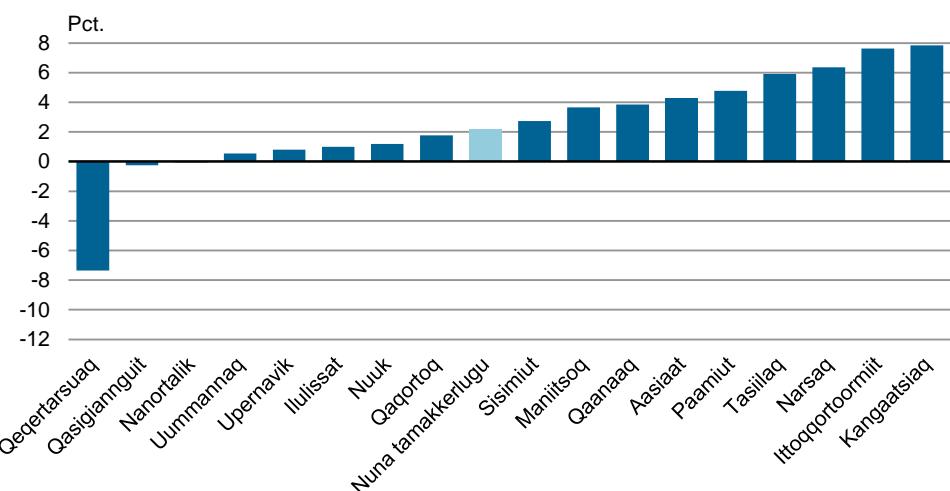
Takussutissiaq 3.6 Distriktini tamani agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut

	2017	2018	2019	2020	2021	Allannguut 2020-2021
	1.000 kr.					Pct.
Nuna tamakkerlugu	249	252	258	263	269	2,2
Nanortalik	172	176	173	181	181	0,0
Qaqortoq	231	232	239	241	246	1,8
Narsaq	197	202	205	208	221	6,4
Paamiut	191	197	199	202	212	4,8
Nuuk	327	327	331	338	342	1,2
Maniitsoq	222	224	229	229	238	3,6
Sisimiut	259	265	268	270	277	2,7
Kangaatsiaq	157	152	159	157	169	7,8
Aasiaat	197	204	211	216	225	4,3
Qasigiannguit	211	213	215	227	227	-0,2
Ilulissat	241	244	255	258	261	1,0
Qeqertarsuaq	207	224	230	230	213	-7,4
Uummannaq	212	213	217	224	225	0,5
Upernivik	168	179	188	185	186	0,8
Qaanaaq	153	160	165	164	170	3,8
Tasiilaq	175	183	179	182	192	5,9
Ittoqqortoormiit	178	189	191	197	212	7,6

Najoqquataq: <https://bank.stat.gl/INNPI10>

Distriktini marlunni, Qasigiannguani aamma Qeqertarsuarmi agguaqatigiissillugu inuit isertitaat akileraarusingaanatik il.il. tamakkiisut 2021-mi appariarsimapput. Takussutissiaq 3.6 aamma titartagaq 3.7 malillugit distriktini pineqartuni agguaqatigiissillugu innuttaasup isertitaasa appariaataat 0,2 pct.-iullunilu 7,4 pct.-iusimavoq.

Titartagaq 3.7 Distriktini agguaqatigiissillugu inuit isertitaasa tamakkiisut ineriarornerat. 2021

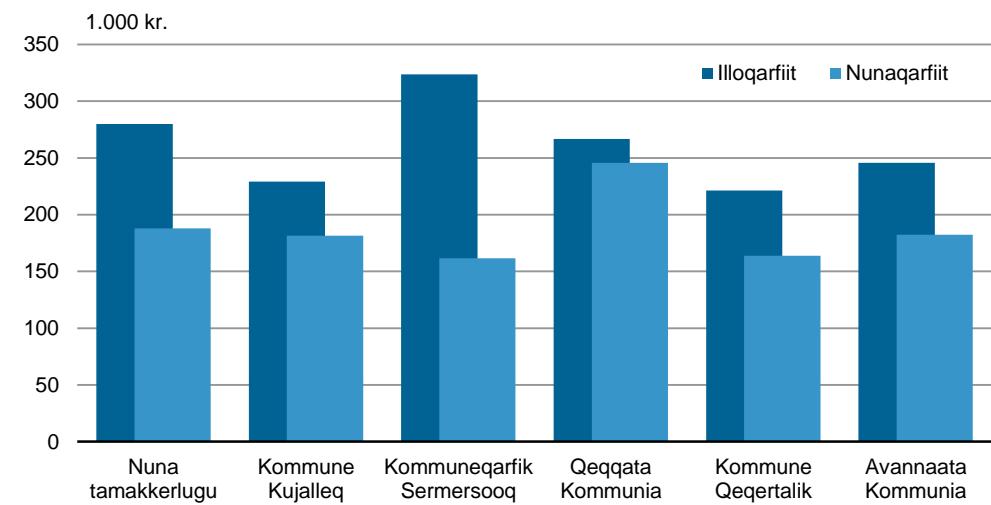

Najoqquataq: <https://bank.stat.gl/INNPI102>

3.4 Illoqarfinni nunaqarfinnilu isertitat

Nalinginnaasumik nunaqarfinni isertitat illoqarfinni isertitanut sanilliullugit appasinnerupput, takuuk titartagaq 3.8. 2021-mi nuna tamakkerlugu inuttaasoq ataaseq illoqarfimmi najugalik agguaqatigiissillugu 280.000 kr.-nik tamakkiisunik akileraarusigsaangitsunillu isertitaqarsimavoq, nunaqarfimmilu najugalik agguaqatigiissillugu 188.000 kr.-nik isertitaqarsimasoq. Titartakkamili ersarissumik takutinneqarpoq illoqarfinni nunaqarfinnilu nikingassutsit kommunit akornanni assigiinngiaarnerat.

Titartagaq 3.8 Illoqarfinni nunaqarfinnilu agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut. 2021

Najoqquataq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

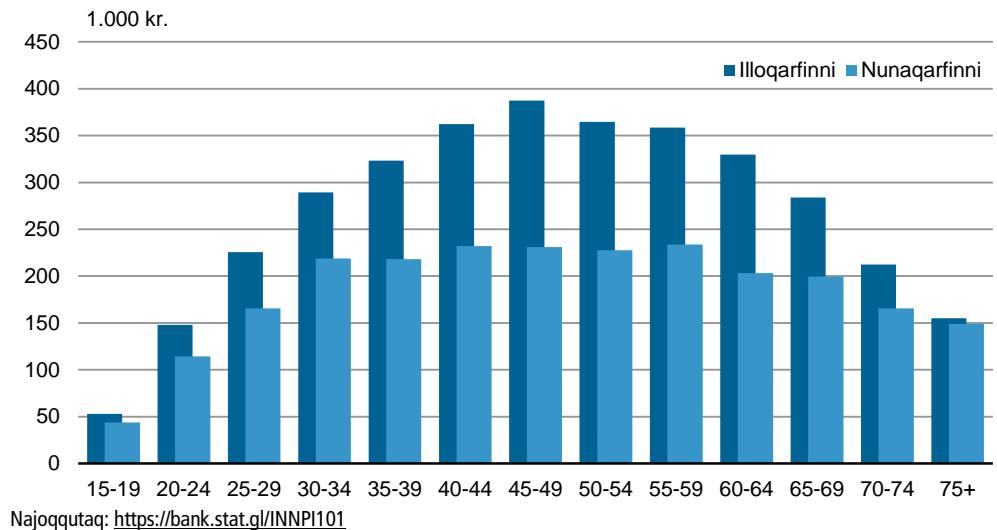
Iloqarfinti nunaqarfili akornanni assigiinngissut annertunerpaaq Kommuneqarfimmi Sermersuumiippooq. Kommuneqarfik Sermersumi illoqarfinni najugallit agguaqatigiissillugu inuup ataatsip isertitai tamarmiusut nunaqarfinni najugallip isertitaannit marloriaataannik annertussuseqarput. Tamanna kommunimi innuttaasut siammasissumik agguataarsimanerannik peqquteqarpoq. Innuttaasut amerlanersaat Nuummi najugaqarput, isertitaqarfifulluartumi, innuttaasulli nunaqarfinni najugallit amerlanersaat Tasiilap distrikiani najugaqarput, agguaqatigiissillugu appasissumik isertitaqarfiusumi.

Akerlianik Qeqqata Kommuniani illoqarfinni aamma nunaqarfinni isertitat agguaqatigiissinneri assigiingajapput. Kangerlussuarmi isertitat qaffasinnerannik peqquteqartumik. Qeqqata Kommuniani nunaqarfinni najugallit 40 pct.-ingajai Kangerlussuarmi najugaqarput, taakku nunaqarfinni isertitanik naatsorsuinermi qaffasitsitsipput. Narsarsuarmi isertitat aamma qaffasipput, Kommune Kujallermilu nunaqarfinni isertitat annertussusaannut qaffasitsitsillutik – taamaattoq Kangerlussuarmitut annertutiginngitsumik, Kommune Kujallermi nunaqarfinni najugallit tamakkerlutik Narsarsuarmi najugaqartortai ikinnerungaatsiarnerannik peqquteqartumik.

Iloqarfinni nunaqarfinnilu isertitat nikingassutaat ilaatigut ukioqqortussutsimik tunngaveqarpoq. Inuit sulisinnaasut akornanni isertitat nikingassutaat ersarinneruvoq, takuuk titartagaq 3.9. Nunaqarfinni isertitat ukioqqortussutsinut tamanut naligissaarnerusumik agguataarsimanerannik

tamanna peqquteqarpoq, illoqarfinnilu sulisinaasut akornani isertitat annertuumik qaffasinnerupput, inuusuttunut utoqqaanerusunullu sanilliullugit.

Titartagaq 3.9 Agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut ukiut najugaqarfillu malillugit. 2021

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Illoqarfittu kisiisa isigissagaanni, takuneqarsinnaavoq nikingassut annertusoq. Takussutissiaq 3.7 malillugu Nuummi agguaqatigiissillugu inuk ataaseq 342.000 kr.-nik tamakkiisumik isertitaqarsimasoq, illoqarfinni allani isertitat tamarmiusut annikinnerupput. Sisimiut tamakkiisumik isertitaqarfiusut annertunerpaat tulleraat, tassani inuk ataaseq 274.000 kr.-nik isertitaqarsimalluni. Illoqarfinni agguaqatigiissillugu isertitat tamakkiisut 2021-mi 280.000 kr.-usimapput. Nuna tamakkerlugu illoqarfinni isertitat tamarmiusut agguaqatigiissinnerini Nuummi isertitat kisimik agguaqatigiissitsinermit qaffasinnerupput.

Takussutissiaq 3.7 Agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut illoqarfinni

	2017	2018	2019	2020	2021
1.000 kr.					
Nuna tamakkerlugu	260	263	269	274	280
Nanortalik	183	192	189	196	196
Qaqortoq	236	237	243	245	249
Narsaq	189	195	198	201	214
Paamiut	189	197	199	203	212
Nuuk	329	329	333	339	343
Maniitsoq	232	234	238	240	251
Sisimiut	256	262	264	266	274
Kangaatsiaq	165	164	175	177	187
Aasiaat	198	205	211	217	226
Qasigiannguit	214	216	217	231	230
Ilulissat	244	246	258	263	266
Qeqertarsuaq	207	225	231	231	214
Uummannaq	220	223	227	231	232
Upernivik	200	204	222	221	215
Qaanaaq	160	168	174	171	176
Tasiilaq	189	201	200	200	215
Ittoqqortoormiit	176	188	190	196	211

Najoqputaq: <https://bank.stat.gl/INNPI102>

Nunaqarfiit akornanni mittarfeqarfiiit Kangerlussuaq aamma Narsarsuaq takussutissiaq 3.8 malillugu nunaqarfinnut allanut naleqqiullugit isertitaat qaffasinnerungaatsiarput. Mittarfeqarfinni pineqartuni tamani inuit isertitaat tamakkiisut aammattaaq nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermiit annertunerupput.

Takussutissiaq 3.8 Nunaqarfiit agguaqatigiissillugu qaffasinnerpaamik tamakkiisunik isertitaqarfiusut

	2017	2018	2019	2020	2021
1.000 kr.					
Kangerlussuaq (Sisimiut distrikti)	319	325	343	336	338
Narsarsuaq (Narsaq distrikti)	301	290	304	292	286
Igaliku (Narsaq distrikti)	172	186	173	197	250
Saattut (Uummannaq distrikti)	246	239	235	252	247
Ilimanaq (Ilulissat distrikti)	243	231	213	220	226
Sarfangnguit (Sisimiut distrikti)	199	182	188	211	224
Qeqertarsuatsiaat (Nuuk distrikti)	182	206	204	247	218
Ukkusissat (Uummannaq distrikti) ...	195	203	186	195	211
Innaarsuit (Upernivik distrikti)	194	227	226	193	209
Tasiusaq (Upernivik distrikti)	178	177	202	177	207

Najoqputaq: <https://bank.stat.gl/INNPI103>

Agguaqatigiissillugu isertitat tamakkiisut akileraarusersimannngitsullu il.il. 125.000 kr.-imiittut Nanortalip distritkiani nunaqarfimmi Aappilattumi inoqarfifiilu allani 2021-imi takussutissiaq 3.9 malillugu appasinnerpaasimapput. Tassani takuneqarsinnaapput nunaqarfiit qulit 2021-imi tamakkiisunik isertitakinnerpaasimasut.

Takussutissiaq 3.9 Nunaqarfiiit agguaqatigiissillugu appasinnerpaanik tamakkiisunik isertitaqarfiusut

	2017	2018	2019	2020	2021
1.000 kr.					
Aappilattoq (Nanortalik distrikti)	116	122	118	130	125
Kuummiit (Tasiilaq distrikti).....	142	131	128	128	130
Sermiligaaq (Tasiilaq distrikti).....	131	131	123	139	130
Tiilerilaaq (Tasiilaq distrikti)	120	127	121	136	134
Upernivik Kujalleq (Upernivik distrikti)	129	141	152	142	136
Ammassivik (Nanortalik distrikti)	127	141	137	143	138
Narsarmijit (Nanortalik distrikti)	155	150	135	140	139
Savissivik (Qaanaaq distrikti)	114	118	111	123	140
Kangersuatsiaq (Upernivik distrikti) ..	112	127	131	127	140
Attu (Kangaatsiaq distrikti)	158	153	140	130	141

Najoqquataq: <https://bank.stat.gl/INNP1103>

3.5 Suiaassutsit malillugit isertitat

Takussutissiaq 3.10 malillugu 2021-mi angutip agguaqatigiissillugit isertitai tamakkiisut akileraarusingaanngitsullu il.il. 295.000 kr.-upput, arnallu isertitai 241.000 kr.-ullutik. Nuna tamakkerlugu angutip isertitai agguaqatigiissillugu 23 pct.-inik arnap isertitaanit annertunerupput.

Angutit sulisinnaasut arnanut sulisinnaasunut sanilliullugit amerlanerunerat naatsorsuutini ersarissarneqanngilaq, ukiuni inuussutissarsiorfiusinnaasuni ukiulinni angutit amerlanerungaatsiarput isertitaqarnerullutillu, killormulli ukioqqortunerit akormani isertitakinneruffiusunilu arnat amerlanerupput. Taamaattoq piviusumi isertitani nikingassutaat kisitsisit tamakkiisut takutitaannit malunaateqarujussuanngillat.

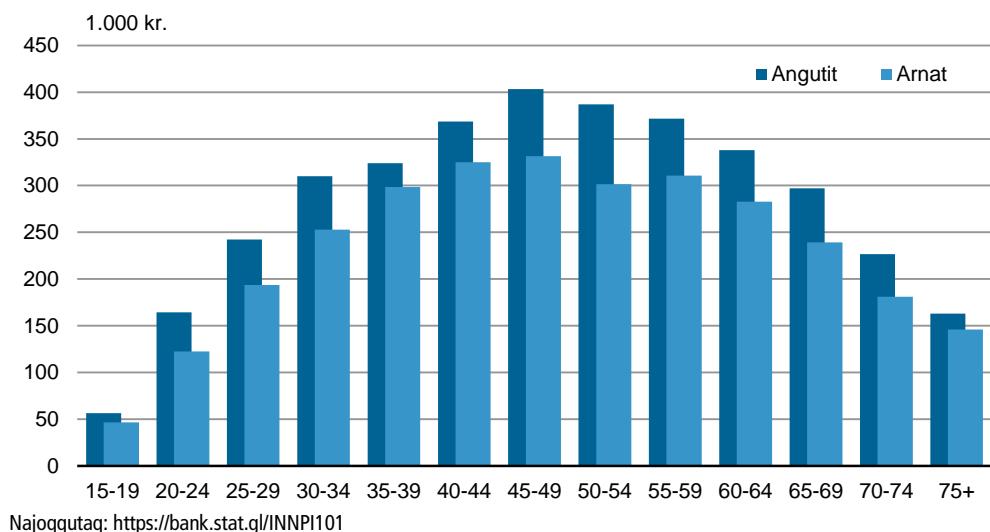
Takussutissiaq 3.10 Agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut suiaassuseq malillugu

	2019		2020		2021	
	Angutit	Arnat	Angutit	Arnat	Angutit	Arnat
1.000 kr.						
Nuna tamakkerlugu	288	226	292	231	295	241
Kommune Kujalleq	226	199	228	205	233	211
Kommuneqarfik Sermersooq	342	260	350	267	351	278
Qeqqata Kommunia	287	218	287	221	291	233
Kommune Qeqortalik	216	194	220	198	223	203
Avannaata Kommunia	251	193	250	198	251	203

Najoqquataq: <https://bank.stat.gl/INNP1101>

Takussutissiaq 3.10-mi takuneqarsinnaasut malillugit angutit isertitaat arnat isertitaanit kommunini tamani qaffasinnerupput. Ukioqqortussutsit malillugit nikingassut aamma tamani atuuppoq. Ukioqqortussutsini tamani angutit 2021-mi isertitaat arnat isertitaannit qaffasinnerupput, takuuk titartagaq 3.10 takuuk.

Titartagaq 3.10 Agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiissut ukiut suaassuserlu malillugu. 2021

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Sumiiffinni innuttaasullu atungarisaanni tamani uuttuutinut tamanut isertitanut suaassutsinullu atassuserneqarsinnaasuni aamma tamanna atuuppoq.

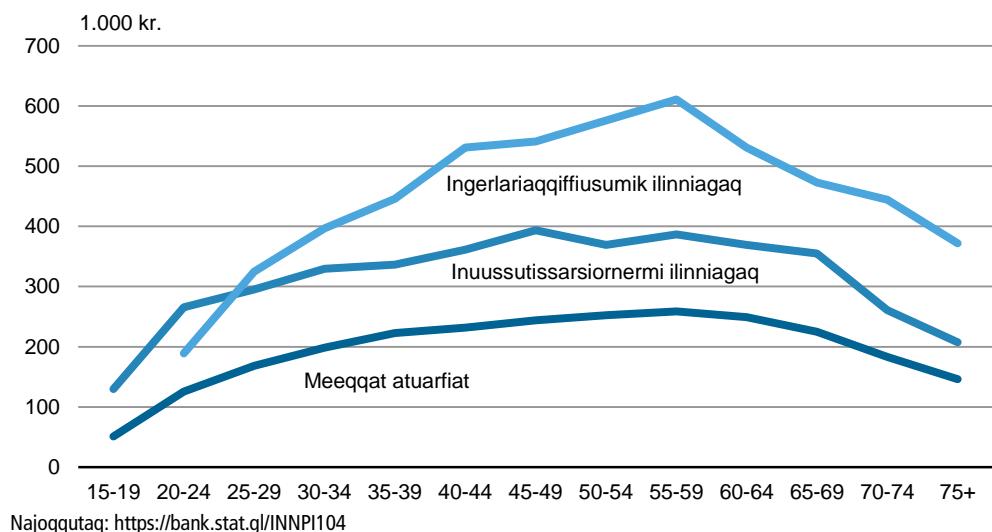
3.6 Ilinniakkap qaffasissusaa malillugu isertitat

Ilinniakkap qaffasissaa isertitallu annertussusaat ataqatigiippuit. Qaffasissumik ilinniarsimasut appasinnerusumik imaluunniit ilinniagaqarsimannngitsunit isertitaat annertunerungaatsiarput. Tamanna qaffasissumik ilinniagaqarsimasut suliffillit appasinnerusumik ilinniqaqarsimallutik sulisunit annertunerungaatsiartumik akissarsiaqarnerannik peqquteqarpoq.

Qaffasissumik ilinniagallit akornanni suliffeqarnerup annertunerunera kiisalu suliffissaaleqinerup annikinnerunera isertitat nikingassutaannut aammattaaq sunnivoq. Tassani qaffasissumik ilinniagaqarsimasut (ikinnerungaatsiartut) isertitanut taarsiissutaasunik ikorsiissutinik appasinnerusumik ilinniagaqarsimasuniit pisartagallit aamma ikinnerungaatsiarmata.

Titartagaq 3.11-mi takuneqarsinnaavoq ingerlariaqqiffiusumik ilinnagaqarsimasut ukioqatiminnit appasinnerusumik ilinniagaqarsimasunit annertunerusunik isertitaqartut.

Titartagaq 3.11 Agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut ukiut aamma ilinniakkap qaffasissusaa malillugu. 2021

Takussutissiaq 3.11 malillugu illoqarfanni nunaqarfinnilu isertitat nikingassutaat ilinniakkat ataasiakkaat malillugit sanilliussinermi annikinnerulerlarpooq. Taamaattumik illoqarfait nunaqarfiillu akornanni isertitat assigiinngissutaat illoqarfanni qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasoqarneranik nassuiarneqarsinnaavoq.

Takussutissiaq 3.11 Agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut najugaqarfik, suaassuseq ilinniakkallu qaffasissusaa malillugit 2021

	Illoqarfanni		Nunaqarfanni	
	Angutit	Arnat	Angutit	Arnat
	1.000 kr.			
Tunngaviusumik atuarfik	219	168	180	147
Ilinniarnertuunngorniarneq	319	204	280	205
Inuussutissarsiornermi ilinniagaq	402	284	277	229
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniagaq naatsoq ...	339	305	289	244
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniagaq akunnartumik sivisussusilik	548	433	443	428
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniagaq	760	607	..	..

Najoqputaq: <https://bank.stat.gl/INNPI104>

4. Ilaqutariit isertitaat

Ilaqutariinni atuinerat pingaarnertut uuttuutaasinnaavoq. Ilaqutariit isertitaat innuttaasut atuisinnaanermut periarfissaannut misissueeqqissaarnermi tulluartuummata. Ilaqutariinni assigiinngitsunik annertussusilinni ilusilersorsimasunilu isertitat sanilliussinnaajumallugit isertitanut atoriaannaat annertussusaat atornerpoq.

Ilaqutariinni isertitaqartut tamakkerlutik isertitaat naatsorsuutini tunngavagineqarput, tassani ilaqtariit tamarmik minnerpaamik ataatsimik akileraartartumik ukiullu naanerani 15-inik ukioqalereersimasumik kiisalu ukiup aallartinnerani naaneranilu Kalaallit Nunaanni najugaqarsimasumik peqartariaqarput.

2021-p naanerani Kalaallit Nunaanni ilaqtariit 31.169-it nalunaarsorsimapput. Taakkunannga ilaqtariit 28.268-it qulaani piumasaqaatinik naammassinnissimapput. 2021-mi ilaqtariit isertitaannut naatsorsuutini pineqartut tunngaviliisuupput.

Takussutissiaq 4.1 Agguaqatigiissillugu ilaqtariit isertitaat. 2021

	Isertitat katillugit	Isertitat akileraarutaasussat	Isertitat atoriaannaat	Isertitat atoriaannaat annertussusaat
1.000 kr.				
Nuna tamakkerlugu	409	394	265	188
Kommune Kujalleq	326	307	217	159
Kommuneqarfik Sermersooq ...	475	465	300	215
Qeqqata Kommunia	403	383	265	188
Kommune Qeqertalik	327	308	219	155
Avannaata Kommunia	365	346	241	165
Najugaqarfik				
Illoqarfinni	424	409	273	194
Nunaqarfinni	296	278	204	143
Ilaqtariit				
Aappariit	672	653	425	233
Kisermaat	265	252	177	164
Ilaqtariinni meeqqat amerlass.				
Meeraqanngitsut	341	330	222	191
Meeraq 1	512	491	330	191
Meeqqat 2	635	613	401	189
Meeqqat 3 amerlanerusullu	614	571	405	155

Najoqputaq: <https://bank.stat.gl/INNF101>

Takussutissiaq 4.1. malillugu ilaqtariit isertitaannut kisitsisitigut paassisutissat najugaqarfiiit malillugit inuit isertitaannut assigusumik inissisimapput. Kommuneqarfik Sermersumi ilaqtariit isertitaat kommuninut allanut sanilliullugit qaffasinnerungaatsiarput, nalinginnaasumik aamma illoqarfinni nunaqarfinniit ilaqtariit isertitaat qaffasinnerupput.

Najugaqarfinni isertitat agguataarneqarneri – tupinnanngitsumik – ilaqtariit isertitaasa qaffakkiartornerat takutippaat, ilaqtariinni inuit amerlanerujartortillugit isertitat qaffakkiartortarput. Aappariit – agguaqatiissillugu – kisremaanit annertunerusunik isertitaqarput. Assiganik isertitat annertunerulersarput – ass. Meeqqanut tapinik peqquteqartumik – ilaqtariit ataatsimik imaluunniit marlunnik meerartaqarpata.

Ilaqtariit pingasunik imaluunniit amerlanerusunik meerartallit ilaqtariinnit marlunnik meeratalinnit appasinnerusunik akileraarutaasussanik isertitaqarput. Taamaattorli ilaqtariit pingasunik amerlanerusunilluunniit meerartallit isertitaat atoriaannaat qaffasinnerupput. Ilaqtariit pingasunik imaluunniit amerlanerusunik meerartallit akileraarutaasussaanngitsunik ikorsiissutinik ass. Meeqqanut tapinik annertunerusunik ikiorserneqartarnerinik tamanna takutitsivoq.

Ilaqtariinni inuit arfinillit isertitaat tamakkiisut imaluunniit isertitaat atoriaannaat kisremaamut meeraqanngitsumut sanilliutissallugit naapertuutinngilaq. Ilaqtariit arlapinnik inuttallit ilaqtariinnit ikittuinnarnut inulinnit annertunerujussuarnik isertitaqarnerusariaqarput, taakkununnga assigusumik atuisinnaanermut periarfissaqassagunik.

Akerlianilli ingerlatsinermi iluaqtissartaqarsinnaavoq, tassani ilaqtariit amerlanerusunik inuttallit inummumt ataatsimut agguaqatigiissillugu kisremaat isertitaasa annertoqataannik assigusumik atuisinnaanermut periarfissaqarniarlutik isertitaqartariaqanngimmata. Assersuutigalungu ilaqtariit arfinilinnik inuttallit arfinilinnik nillataartitsiveqartariaqanngillat imaluunniit arfinilinnik pisattanut qularnaveeqquteqartariaqaratik.

Ilaqtariit assigiinngitsut akornanni isertitat sanilliussinnaaniarlugit isertitat annertussusilerlugit uuttuutilerneqarput, assersuutigalungu isertitat atoriaannaat annertussusaat kisinneqarsinnaasunngorlugit, takuuk takussutissiaq 4.2. Kapitali 7-ini immikkoortoq 7.8-mi isertitat atoriaannaat annertussusaannut kisitsineq pillugu atuartoqarsinnaavoq.

Takussutissiaq 4.2 Agguaqatigiissillugu isertitat annertussusaat. 2021

	Isertitat atoriaannaat	Annertussusaannut uuttuut	Isertitat atoriaannaat annertussusaat
	1.000 kr.		1.000 kr.
Kisremaat meeraqanngitsut	171	1,0	170
Kisremaat ataatsimik meerallit	196	1,4	140
Kisremaat marlunnik meerallit	219	1,8	125
Kisremaat pingasunik amerlanerusunilluunniit meerallit	233	2,2	106
Aappariit meeraqanngitsut	388	1,5	258
Aappariit ataatsimik meerallit	447	1,9	235
Aappariit marlunnik meerallit	472	2,2	213
Aappariit pingasunik amerlanerusunilluunniit meerallit	450	2,7	167

Najoqtaq: <https://bank.stat.gl/INNF101>

Isertitat atoriaannaat annertussusaannik kisitsinermi isertitat ilaqtariit ataasiakkaat iluini agguataarneqarput. Ilaqtariinni inuit tamarmik – aamma meeqqat – isertitat atoriaannaat annertussusaannik naatsorsuiffingineqarput, ilaqtariinni ataasiakkaat qanoq annertutigisunik isertitaqarnerat apeqquataatinnagu. Taamaasilluni isertitat annertussusilerneqarneranni ilaqtariinniittut tamakkerlutik atuisinnaanermuit naligiimmik periarfissinneqarlutik.

Takussutissiaq 4.2-mi takutinneqareersutut aappariit isertitaasa atoriaannaat annertussusaat suli qaffasinnerpaavoq. Taamaattoq aappariit kisermaallu akornanni isertitat nikingassutaat annikinnerulersimavoq. Ilaqtariinnilu meeqqat amerliartortillugit ilaqtariit isertitaasa atoriaannaat annertussusaat annikilliartortarpoq. Ilaqtariinnilu inuit aningaasaqarnikkut tapertaasinnaasut amerliartortillugit isertitat atoriaannaat annertussusaat qaffakkiartortaraluartoq isertitat atoriaannaat annertussusaat annikilliartortarput. Tamanna ilaqtariinni arlalinnik inulinni meeqqat 14-it sinnerlugit ukiullit amerlanerusrarnerannik peqquateqarpoq, annertussusiinnermi anginersumik uuttuuserneqartamata, ilaqtariinniillu 14-inik ukioqalersimannngitsunik meerartalinnik isertitaannut atoriaannarnut annikillisaataallutik.

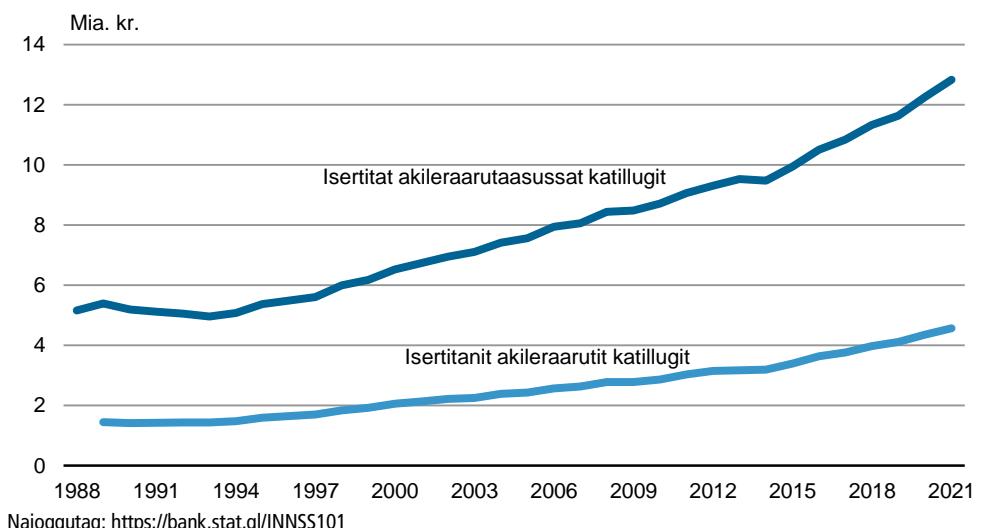
Ilaqtariinni meeqqat amerliartortillugit ilaqtariit atuisinnaanermut periarfissaat annikinneruleriartortarmerannik tamanna, takutinneqareersutut, isumaqarpoq.

5. Isertitat akileraarutaasussat pillugit kisitsisit

Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsuiffiat isertitat nalunaarsuiffiini piffisami sivisunerusumi nalunaarsuutinik imaqarpoq. Taamaattumik oqaluttuarisaaneq eqqarsaatigalungu soqutinginaateqarluni. Piffissap ingerlanerani akileraartarnermut inatsimmi allannguutit, ilusilersornera naatsorsuinermilu periaaseq isertitat akileraarutaasussat nalunaarsuutaanni tunngaviliisuupput, taamaattoq naatsorsuilluni periaaseq atorneqartoq nassuaanermi eqqumaffigineqassaaq.

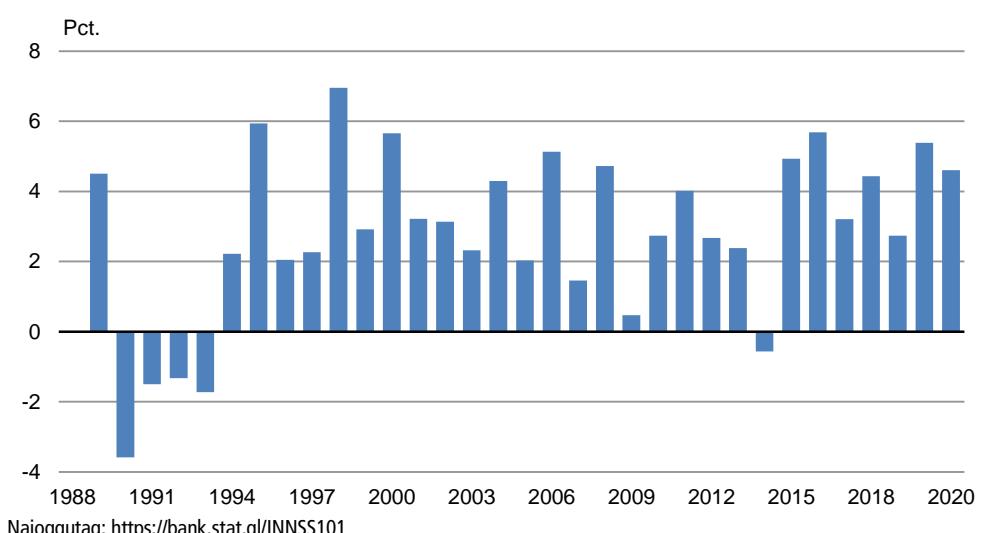
Titartagaq 5.1. malillugu 2021-mi isertitat akileraarutaasussat tamakkerlutik 12,8 mia.kr.-nik annertussuseqarput, isertitanilli akileraarut 4,6 mia.kr.-nik annertussuseqarluni. 1990-ikkulli qeqqanni iserititat akileraarutaasussat isertitanit akileraarutit assigalungit qaffakkiartuaarusaarsimapput.

Titartagaq 5.1 Isertitat akileraarutaasussat aamma isertitanit akileraarutit 1988-2021

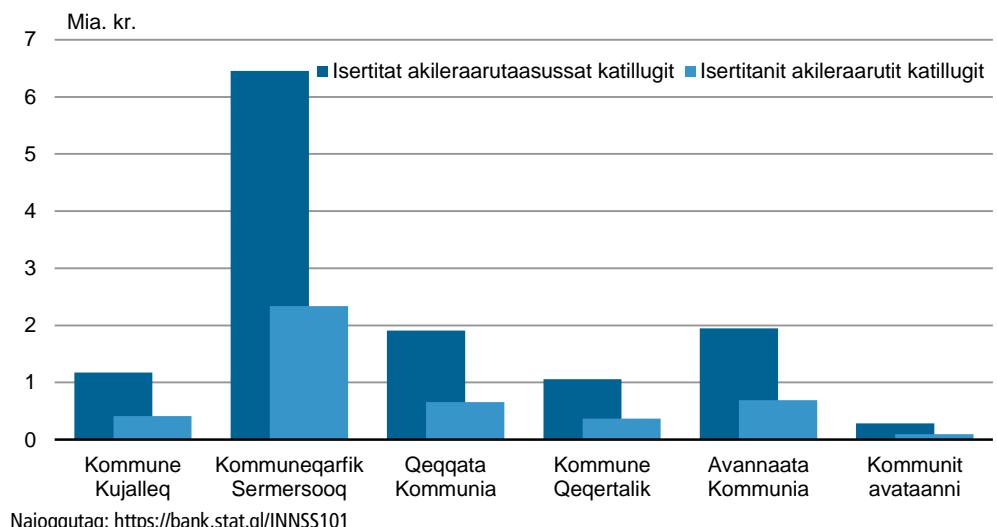
2021-mi isertitat akileraarutaasussat ukiup siulianut naleqqiullugit 565 mio.kr.-nik qaffassimapput. Qaffariaat 4,6 pct.-inik annertussuseqarluni.

Titartagaq 5.2 Isertitat tamakkiisut akileraarutaasussallu ineriartornerat 1989-2021

Titartagaq 5,3 malillugu kommunini tamani Kommuneqarfik Sermersuumi isertitat akileraarutaasussat isertitaniilli akileraarutit tamakkiisut annertuumik qaffasinnerupput. 2021-mi nuna tamakkerlugu isertitat akileraarutaasussat 50,3 pct.-ii Kommuneqarfik Sermersuumiipput, nunalu tamakkerlugu isertitanit akileeraarutit 51,2 pct.-ii aamma tassaniillutik.

Titartagaq 5.3 Isertitat akileraarutaasussat isertitaniilli akileraarutit kommuninut agguallugit. 2021

Najorput: <https://bank.stat.gl/INNS101>

Piffissami 1988-imuit 2021-mut Kisitsaataasivimmi isertitat akileraarutaasussat isertitaniilli akileraarutit pillugit paasissutissat nassaarineqarsinnaapput.

6. Isertitat agguataarneqarneri

Kapitalimi uani inuiaqatigiinni isertitat agguataarneqarneri imaluunniit isertitat assigiinngissutaat saqqummiunneqarput. Nunanut Avannarlernut EU-mullu sanilliussisoqarpoq. Naggasiullugulu ilaqtariinni meerartalinni isertitat assigiinngissutaat immikkut naatsorsuffigineqarlutik saqqummiunneqarput.

Kalaallit Nunaanni ilaqtariit akornanni isertitat agguataarneqarnerini misissuinermi isertitat atoriaannaat annertussusaat atorneqarpoq, isertitani ilaqtariit annertussusaat ukiuisalu qanoq inissisimaneri sanilliunneqarsinnaasunngorniarlugit.

Pineqartuni agguataarinermi uuttuutit pingasut atorneqarput, isertitallu agguataarneqarnerini immikkut tamarmik nassuaateqarlutik:

- Gini-koefficienti
- Piitsuussuermut qanissuseq
- S80/20

Uuttuutit pingasut tamarmik *The European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC)-mi maleruagassat malillugit naatsorsorneqarput, EU-SILC-milu OECD-mi piumasaqaatit tamaasa angusimavaat nunanut allanut sanilliunneqarsinnaalluarlutik. Takuuk kapitali 7-imik immikkoortoq 7.6.

Isertitat agguataarneqarnerat inuiaqatigiit akornanni isertitat qanoq naligiitsignerannik imaluunniit nikingatignerannik taamaallaat takutitsisuungilaq. Isertitalli agguataarneqarneri inuunermi assigiinngitsunik inissisimaffinnik aamma takussutissaasinnaavoq. Assersuutigalungu inuusuttut ilinniakkamik ingerlatallit nalinginnaasumik appasisunuk isertitaqartarput, ilinniakkalli naammassinerani inuussutissarsiornermi misilittagaqarnerulermermi aamma qaffakkiartortunik. Taamatuttaaq inuiaqatigiinni isertitat assiginngiisitaarnerinut peqqutaasinnaavoq inuit ataasiakkaat appasinnerusunik isertitaqarniarlutik naminneq aaliangertarneri, assersuutigalungu piffissap ilaannaatigut sulisarnikkut.

6.1 2002-miit 2021-mut Kalaallit Nunaanni isertitat agguataarneqarneri
Uuttuutit assigiinngitsut pingasut immikkut sammiveqaraluartut tamarmik ineriartornermi assigusunuk takutitsipput. 2004-imiit 2005-imut assigiinngissummi kiisalu piitsuussutsimut qanissusermi annertuumik appariaateqartoqarnera pingartumik malunnarpoq. 2005 aallarnerfigalungu akileraartarnermut inatsimmi allannguutit atuutsinneqalernerannik tamanna peqquteqarsinnaavoq.

Isertitanit akileraartussap akissarsiaasa ilanngaatissa 40.000 kr.-miit 48.000 kr.-mut qaffanneqarpoq, nalinginnaasumillu akissarsianut ilanngaat 8.000 kr.-miit 10.000 kr.-nut qaffanneqarluni, akileraartarnermullu pct.-i 2 procentpointimik qaffappoq. Allannguutit isertitakinnerusut

akileraarnikinnerulersippaat, isertitaqarnerusartullu akileraarnerusalerlutik, tamakkisumilli isigalugu akileraarutit allannguuteqarujussuanngillat.

2020-mi isertitat aallaavigalugit suliffeqarnermut nunaqavissunut tapi akileraarutaasussaanngitsoq atuutsinneqalerpoq. Tapi *sulinermut ilanngaamik* taaguuteqartinneqartoq akunnattumik appasinnerusunillu isertitallit atoriaannarnik annertunerusunik isertitaqalernerannik tamanna kinguneqarpoq.

Immikkut maluginiaqquneqarpoq 2016-imiit 2017-imut nikericneq ilaatigut utoqqalinersiassanut nunani allaniittunut akilielernermi akileraartalerneq pissutaasut ilagimmassuk. Tamanna assigiinngisitaarnernut uuttuitinut 2017-imoortunut naatsorsuutinut sunniuteqarpoq.

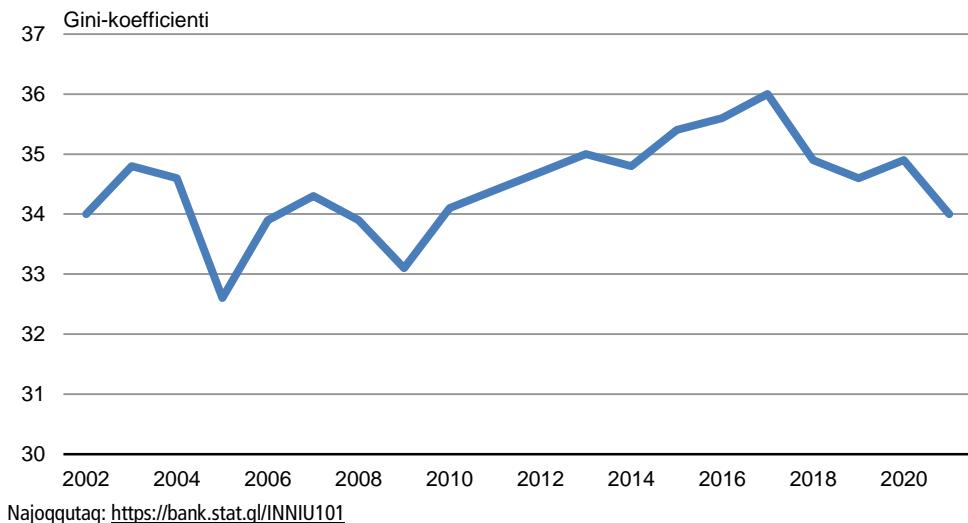
Gini-koefficienti

Assigiinngisitaarnernut nassuaat nunarsuarmi atorneqarnerpaaq tassaavoq Gini-koefficienti, isertitat assigiinngisitaarneri Gini-koefficinti atorlugu takuneqarsinnaasarpooq. Koefficienti kisitsisaavoq 1-ip 100-llu akornaniittooq. Gini-koefficienti 0-imut qaninnerugaangami isertitat assigiinngisitaarneri annikinnerusarput, inuiaqatigiinnilu naligiissaarnerusumik isertitat inissismasarlutik.

Kalaallit Nunaanni Gini-koefficienti 2002-miilli qaffakkiartuaarpooq, tamatuma takutippaa inuiaqatigiinni isertitat eqqarsaatigalugit nikingassut annertusiartortoq. 2017-imi qaffasinnerpaasimavoq 36,0-iulluni tamatumalu kingorna 2018-imi 34,9-mut aamma 2019-imi 34,6-imut apparsimalluni. 2020-mi nikingassut 2018-misut 34,9-mut qaffaqqippoq, titartagaq 6.1. takuuq. 2021-milu 2009-miilli aatsaat taamak appasitsigisimavoq.

2017-imi isertitat nikingassutaat piviusumi qaffasinnerpaajunngilaq. 2017-imi isertitat atoriaannaat naligiissinnerannut 2017-imi januaarip aallaqqataani akileraarutigineqartalersut sulisitsisullu utoqqalinersiaqalernissamut Kalaallit Nunaata avataanut akileraarutaat tassani ilaammata. Taakku aatsaat 2018-imi immikkoortinnejarsinnaalerput, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfip akileraarutinut nalunaarsuutaat malillugit, isertitat tamakkiisut katinneri, isertitat atoriaannaat aamma annertussusaat tassani piiarneqarsinnaalermta. Titartagaq 6.1-imi takutinneqartumit 2017-imi assigiinngissutsip eqqortup annikinnerulaarsimanissa tassani naatsorsuutigineqassaaq.

Titartagaq 6.1 Gini-koefficienti 2002-2021

Najoqquaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>

Pissutsit piviusut malillugit naligiivissortunik isertitallit akuttusoorujussuupput. Gini-koefficientip pitsaaqtigaa kisitsit ataaseq atorlugu isertitakinnerpaat isertitaqqortunerpaallu qanoq nikingatiginerannik takutitsisinnaagami. Taamaasilluni ajornanngitsuaqqamik isertitat assiinngisitaarnerat nassuiarneqarsinnaalersillugu.

Gini-koefficientimi isertitat qanoq qaffasitsignerat koffecientimi apeqqutaatinneqannginnera taamaattoq ajoqutaavoq. Gini-koefficienti atorlugu takusinnaanngilarput piitsuunerpaat piitsuunerulersimanersut. Gini-koefficientili qaffakkartoraangat takuneqarsinnaasarpoq isertitaqqortunerpaat isertitaqqortusiartornerat isertitakinnerpaanut sanilliullugit sukkanerunersoq, taamatullu inuiaqatigiinnilu nikingassut annertusigaluttuinnartoq.

Piitsuussusermut qanissuseq

Piitsuussusermut qanissuseq tassaavoq piitsuussutsip inuiaqatigiinni inooriaatsimut uuttuunneqarnera. Piitsuussusermut qanittutut naatsorsorneqarput inuiaqatigiinni amerlanerusut akissaqartinnejartumut akissaqanngippata, isertitat tamakkerlutik naligisa qeqqanni inisisimasutut taaneqarlutik. Innuttaasut affai appasinnerusunik isertitallit affalu qaffasinnerusunik isertitallit isertitat nalingisa qeqqaniittooq annertussuseq atorlugu immikkoortinnejartarput.

Piitsuussusermut qanissuseq uuttorniaraani isertitat kisiisa isigisariaqanngillat, pigisanit nalilinnit inuuniuteqarluni appasinnerusunik isertitaqarnissaq toqqarneqarsimasinnaammat. Massakkumuugallartoq Naatsorsueqqissaartarfimmit pigisat nalillit pillugit kisitsisitigut paassisutissioritoqartanngilaq, piitsuussusermullu qanissuseq ilaqtariinni isertitat atoriaannaat annertussusaat malillugit naatsorsorneqartarpoq.

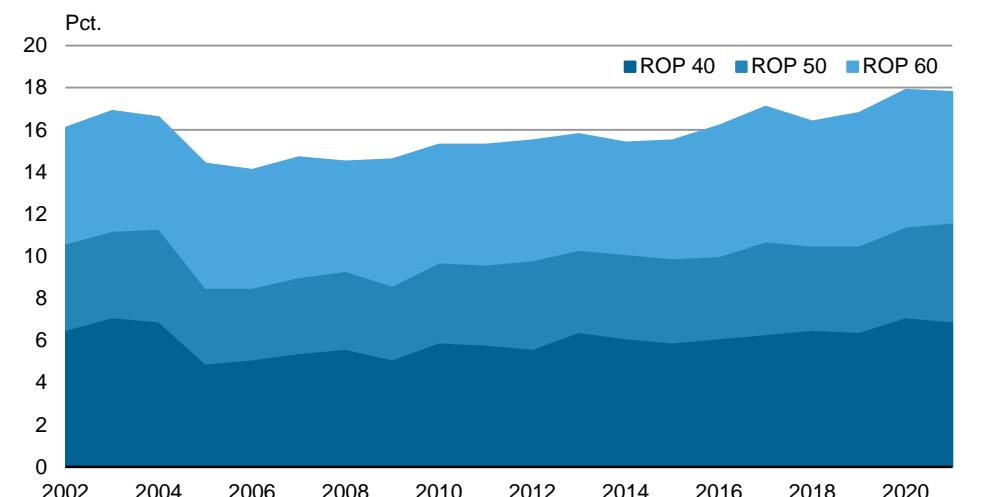
2021-mi ilaqtariit isertitaanut nalunaarsuiffik ilaqtariinnik 28.268-inik imaqarpoq. Ilaqtariinni taakkunani inuit katillugit 53.585-iupput. Piitsuussutsimut qanissutsip kisinneqarnerani ilaqtariit ataasiaakkaat isertitaasa atoriaannaat annertussusaat ilaqtariinni inunnut tamanut

agguaanneqarput. Annertussusermut uuttuut atorlugu ilaqtariit atoriaannartut isertitaat inuit amerlassusaannut uuttorneqarpoq, ilaqtariinni pineqartuni inuit isertitaasa atoriaannaat annertussusaat assigilersillugit.

Titartagaq 6.2-mi takutinneqarpoq isertitanut appasissunut killiliussat malillugit, isertitat naligisa qeqqani 40 pct.-it, 50 pct.-illu ataanni inissisimasunut, kisitsineq. 2021-mi inuit 9.538-t 18 pct.-inik annertussusillit appasissunillu isertitallit isertitat nalingisa qeqqanni 60 pct.-it ataanni inissisimasutut. Isertitakinnerusut isertitat annertussusaasa qeqqanni 60 pct.-illu ataani inissisimasut tallimaagaangata ataaseq pitsuussusermut qanittumi inissisimasartoq tamanna isumaqarpoq.

Isertitanut appasinnerusunut killiliussaq isertitat annertussusaasa qeqqani 40 pct.-inut apparaanni 2021-mi inuit 3.697-it 6,9 pct.-inik annertussusillit piitsuussusermut qanittutut taaneqarsinnaapput. 2010-p kingornali taakku 5-7 pct.-inik annertussuseqartarput.

Titartagaq 6.2 Piitsuussusermut qanissutsit uutuutaat 2002-2021

Ilaqtariinni najugaqartunut ROP40, ROP50 aamma ROP60 isertitat tamakkerutik nalingisa qeqqanni 40 pct.-it, 50 pct.-it aamma 60 pct.-it ataallugit isertitalinnut uutuutaapput.

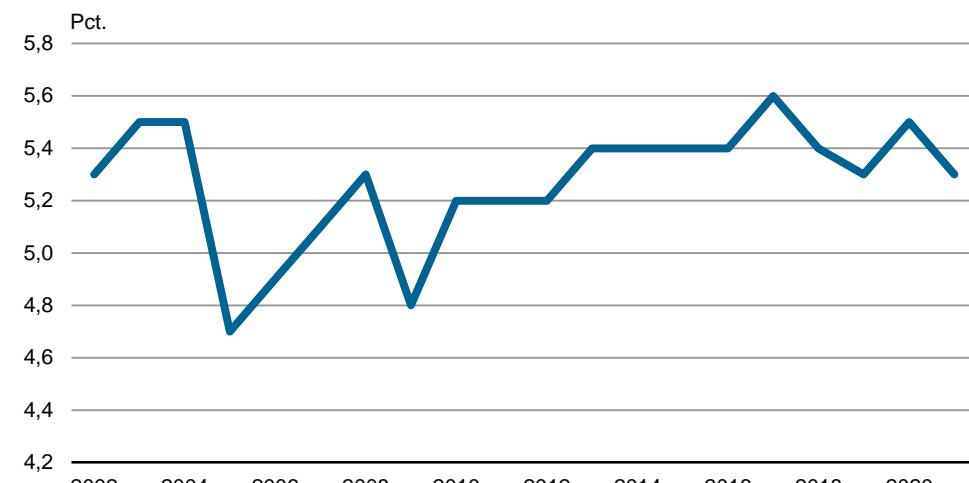
Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>

Isertitakkaat isertitakitsullu akornanni nikingassut (S80/20)

S80/20 nikingassutsinut uutuutaavoq isertitaqqortunerpaat 20 pct.-ii aamma isertitakinnerpaat 20 pct.-iisa assigiinngissutaannik nassuiarneqartartoq. S80/20 atorlugu takuneqarsinnaavoq ilaqtariit isertitaasa assigiinngisitaarneranni isertitaqarnerpaat aamma isertitakinnerpaat nikingassutaat. Uutuut nunat tamalaat akornanni isertitat nikingassutaannut nassuaatitut atorneqarajuppoq.

Isertitakitsut aamma isertitaqqortuut imminnut nikingassusaat Gini-koefficientimitulli ipput. 2021-mi Kalaallit Nunaanni S80/20 malillugu uutuut 5,3-miippoq, takuuk titartagaq 6.3. Tamanna ilaqtariit qaffasinnerusumik isertitallit ilaqtariinnit isertitakinnerusunit 5,3-mik qaffasinnerusumik atoriaannarnik isertitaqarnerannik isumaqarpoq.

Titartagaq 6.3 Ilaqtariit isertitakkaat isertitakitsullu akornanni nikingassut 2002-2021

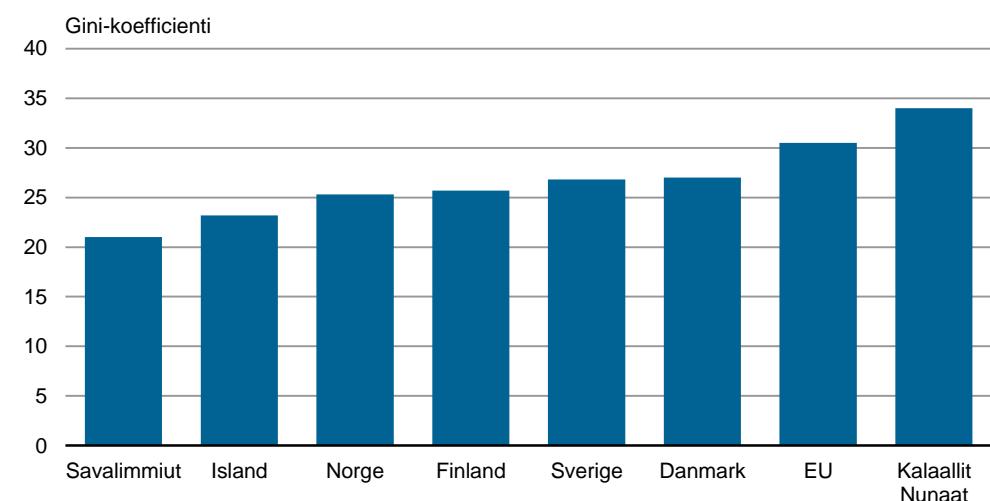
Titartkami takutinneqarpoq S80/20, isertitaqqortunerpaat 20 pct.-iisa aamma isertitakinnerpaat 20 pct.-iisa nikingassusaat. S80/20 qaffasinnerugaangami nikingassut annertunerusarpoq, appasinnerugaangamilu annikinnerusarluni.

Najoqputaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>

6.2 Nunat tamalaat akornanni sanilliussineq

Titartagaq 6.4 aamma 6.5 malillugit Kalaallit Nunaanni ilaqtariit akornanni isertitat nikingassutaat, piitsussusermut qanissutsumi kisitsisit assigalungit, nunanut avannarlernut allanut saniuliussinermi qaffassisssusaat annertuneruvoq.

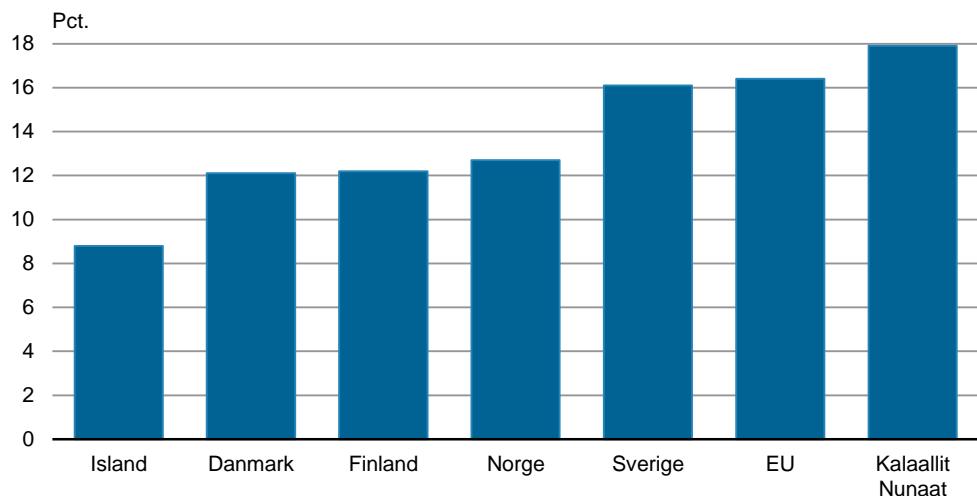
Titartagaq 6.4 Nunani Avannarlerni EU-milu Gini-koefficienti

Najoqputaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>, EU-SILC aamma Nordisk Ministerråd

Titartagaq 6.5-imni takutinneqarpoq piitsuussuermi qanissuseq isertitanut killigilitani isertitat tamakkiisut annertussusaasa qeqqani 60 pct.-it ataallugit inissisimasunut. Nunat ilanngunneqarsimasut akornanni Kalaallit Nunaanni piitsuussuermut qanissuseq qaffasinnerpaavoq. Sverige-mi piitsuussusermut qanissuseq EU-mi agquaqatigiissitsinertulli annertutigaaq, kisianni Island-imiit, Danmark-imiit, Finland-imiit Norge-miillu annertunerulluni.

Titartagaq 6.5 Nunani Avannarlerni EU-milu piitsuussusermut qanissuseq

Malugiuk: Kalaallit Nunaannut kisitsisit kisitsisaagallarpuit. Piitsuussusermut qanissutsimut uuttuut ROP60 malillugu ilaqtariinni inissisimasut isertitat annertussusaasa qeqqanni 60 pct. ataallugu isertitallit uani takutinneqarput.

Najoqquataq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>, EU-SILC aamma Nordisk Ministerråd.

Nunat tamalaat akornanni sanilliussinerit mianersuunneqassapput. *The European Union Statistics on Income and Living Condition* (EU-SILC)-mi nikingassutsinut naleqqersuutit maleruagassallu sabinngisamik najoqqutarineqarauartut, assigiinngissitaartunik naatsorsuinermi periuseqarsinnaammata. Kalaallit Nunaanni aamma Danmark-imi, nunat ataasiakkaat assigalungit, isertitat positiviusut aamma negativiusut tamaasa nikingassutsinut misissuinermi ilangunneqartarput. Taassuma saniatigut Kalaallit Nunaanni piniarnermi aalisarnermilu pisanik imminut pilersorneq aningaasaqarnikkut tapertaasartoq annertuvooq, isertitat kisitsisitigut paasissutissaannik naatsorsuinermi ilangunneqartanngitsoq.

6.3 Ilaqtariit meerartallit akornanni isertitat agguataarneqarneri

Immikkoortumi matumani ilaqtariit minnerpaamik ataatsimik 18-illu ataallugit ukiulimmik meerartallit Gini-koefficienti malillugu naatsorsuutaat. Immikoortoq 6.1-imi nassuiarneqareersutut kisitsinermi periaaseq atorneqarpoq.

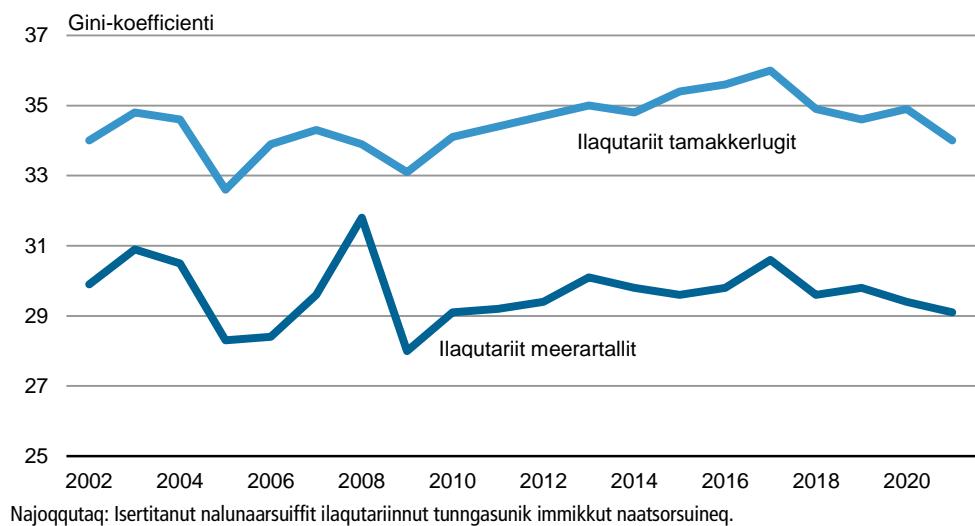
Nuna tamakkerlugu Gini-koefficientimi ineriaartornermi inissisimaneq aamma ilaqtariinnut meerartalinnut atuuppoq, takuuk titartagaq 6.6. Ilaqtariinni meerartalinni Gini-koefficienti, nuna tamakkerlugu ilaqtariit tamakkerlutik isertitaannut naatsorsuutinit tamanit, appasinnerusumik inissisimavoq, tamannalu ilaqtariinni inunnut tamanut isertitat naligiissaartumik agguanneqarsimanerinut takussutissaavoq.

2008-mi ilaqtariinnut meerartalinnut Gini-koefficienti qaffakkiartuaarsimavoq, ilaqtariit meerartallit akornanni isertitat nikingassutaasa annertunerunerannik isumaqartumik. Ukiumilu pineqartumi takuneqarsiinnaavoq ilaqtariinni tamani killormut nikingassut annikinnerulerluni ingerlasimasoq. 2008-mi, 2007-mut 2009-mullu naleqqiullugit, nikingassutsip annertunerulernera ilaatigut akileraarutaasussaanngitsunik pisortanit ikiorsiissutit annikinnerusut naatsorsorneqarsimammanerannik nassuiarneqarsinnaavoq. Taamaattumik

2008-mi ilaqtariit meerartallit akornanni isertitat nikingassutaat annertooq pisortanit ikiorsiissutaasartut naatsorsuutinut ilanngunneqarsimanginnerat tassani peqqutaaqataasinnaavoq.

Titartagaq 6.6 malillugu 2021-mi ilaqtariit tamakkerlutik kiisalu ilaqtariit meerartallit akornanni nikingassutaat appariarsimavoq.

Titartagaq 6.6 Gini-koefficienti 2002-2021

7. Periaaseq taaguutillu

7.1 Siunertaq

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissani inuiaqatigiinni isertitat qaffassisusaat aamma agguataarnerisa erseqqissarneqarnissaat siunertaavoq. Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat aamma inuiaqatigiit ataqatigiissinneranni eqimattani assigiinngitsuni isertitat erseqqissarneqarput – assersuutigalugu siuaassutsinut, ukioqqortussutsinut aamma inunngorfimmuit immikkoortiternerini. Ukiut ingerlanerini isertitat ineriartornerat ukiunut siullernut ataqatigiissinnerisigut ersersinneqarsinnaapput. Ilaqutariit assigiinngitsut isertitaat aamma isertitat akileraarutaasussat aamma isertitanit akileraarutit erseqqissarneqarput.

Erseqqissaatigineqassaaq isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat tamakkiisumik pigissaarnermik atuinissamullu periarfissanik takutitsinngimmata. Assersuutigalungu pigisat nalillit namminerlu pilorsornermut tunngasut paasissutissanut ilaanngillat. Kiisalu kisitsisitigut paasissutissat sulinermi aningaasarsianut paarlaanneqannginnissaat.

7.2 Nalunaarsuutit tunngaviusut

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut innuttaasut akileraaruteqartussatut inaarutaasumik naatsorsuutaat (S31) aamma ukiumi pineqartumi Kalaallit Nunaanni najugaqarsimasut akornanni akileraarutissanut naatsorsuutit tunngaviupput. Taakku tunngavigalugit Naatsorsueqqissaartarfik nalunaarsuutsinik pingasunik pilersitsivoq:

- Inuit isertitaasa nalunaarsuiffiat
- Ilaqutariit isertitaasa nalunaarsuiffiat
- Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsuiffiat

Nalunaarsuiffiit pingasut tamarmik immikkut namminerisamik isertitanut paasissutissani tunngavagineqarput. Immikkoortuni tulliuttuni nalunaarsuiffinni pineqartuni kisitsisinilu pilersinneqartut pillugit kiisalu sammisani ataasiakkaani ajornartorsiutaasinnaasut sammineqarput.

7.2.1 Inuit isertitaasa nalunaarsuiffiat

Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat isertitat pillugit nalunaarsuiffimmi pingarnerpaajuvoq. Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat naammassillugu suliarineqarnerata kingunaa atsaat ilaqutariit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat suliarineqarsinnaavoq. Naatsorsueqqissaartarfip inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffianut isertitat akileraarutitaqanngitsut ilannguttarpai. Taamaaliornermi inunniq isumaginninnermut nalunaarsuiffik aamma ilinniagaqarnersiutinut nalunaarsuiffik ilanngunneqartarpoq. Pisortat akileraarutitaqanngitsumik ikorsiissutaat tassaapput; ineqarnermut tapit, meeqqanut tapit, meeqqanut tapit allat, utoqqalinermi aamma siusinaarluni soraarnerussutisianut tapit akileraarutitaqanngitsut, pisortanit ikorsiissutit aamma ilinniagaqarnersiutit.

Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat annerpaamik uani saqqummersitami tunngavigineqarput. Isertitat akileraarutillu saniatigut nalunaarsuiffik suaassutsinik, ukioqqortussutsinik, najugaqarfinnik il.il. aamma imaqarput.

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat inunnik nalunaarsuiffimmittunik imaqarput, inuit ipineqartut ukiumi pineqartumi akileraartussaatitaapput tamakkiisumik, ukiullu naanerani 15-inik ukioqalereersimasuussallutik. Taakku piumasaqaatit saniatigut Naatsorsueqqissaartarfiup inunnut nalunaarsuiffiani ukiup pineqartup aallaartinnerani aamma naanerani allassimasuutigineqartussaavoq.

2021-mi nalunaarsuiffik tunngaviusoq 49.779-inik isertitanut paasissutissanik imaqarpoq. Taakkunangna inuit 42.816-it (86 pct.) piumasaqaatigineqartut angusimavaat – tamakkiisumik akileraartussaatitaaneq, ukiup naanerani 15-inik ukioqalersimanissaq aamma ukiup pineqartup aallartinnerani aamma naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimanissaq, taakkuuppullu isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissani tunngavigineqartut.

7.2.2 Ilaqtariit isertitaasa nalunaarsuiffiat

Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat naammassillugu suliarineqareernerani aatsaat ilaqtariit isertitaasa nalunaarsuiffiat suliarineqarsinnaavoq.

Inuit isertitaanut nalunaarsuiffi Naatsorsueqqissaartarfiullu inunnut saniatigullu ilaqtariinnut nalunaarsuiffii tunngavigalugit ilaqtariit isertitaat katiterneqartarput, ilaqtariit isertitaat ataatsimut naatsorsorneqartarlutik taamatullu isertitanit akileraarutissaat naatsorsorneqartarlutik.

Ilaqtariit isertitaanut nalunaarsuiffimmut ilanngunneqartarpot ilaqtariit ukiumi pineqartumi minnerpaamik ataatsimik 15-inik ukioqalereersimasumik tamakkiisumik akileraartartumik ilaqtartut, taannalu ukiup aallartinnerani naaneranilu Kalaallit Nunaani najugaqarsimassaaq.

Ilaqtariit assigiinnitsunik amerlassuseqartarnerat katitigaanerisalu assigiinnginnerat pissutigalungu isertitallu piviusorsiornerusumik sanilliussinnaanissaat anguniarlugu isertitat atoriaannaat naliqissarneqarnerat atorneqarpoq – taanna pillugu immikkoortoq 7.8 atuaruk.

2021-p naanerani Kalaallit Nunaanni ilaqtariit 31.169-iusimapput. Taakkunangna 28.268-it, 91 pct.-inik annertussusillit ilaqtariit isertitaasa nalunaarsuiffiannut ilaapput. 2.901-it ilaqtariit isertitaasa nalunaarsuiffiannut ilaanggilat. Ilaqtariinni taakkunani piumasaqaatit; tamakkiisumik akileraartussaatitaaneq, 15-ileereersimanissaq, ukiullu pineqartup aallartinnerani naaneranilu Kalaallit Nunaanni najugaqarsimanissaq, anguneqarsimannngillat.

Ilaqtariit isertitaat pillugit paasissutissat inuiaqatigiinni atuisinnaanermut periarfissanik takutitsisuusinnaavoq. Taassuma saniatigut nalunaarsuiffik atorlugu inuiaqatigiinni *isertitat assigiinngissitaarnerat ersersinneqarpoq*. Ilaqtariit isertitaanut nalunaarsorsuiffik pillugu Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaani www.stat.gl –imi saqqummersitaq kingulleq innersuunneqarpoq.

7.2.3 Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsuiffiat

Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsorsimaffianippuit inuit ukiup ingerlanerani akileraaruteqartussat tamarmik, najugaq akileraarutissallu annertussusaat peqqutaatinagit. Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsorsimaffii atorlugit isertitat akileraarutaasussat katinneri immikkut soqtiginarput, aningaasaqarnerullu pissusaanut uuttuutaasinnaalluni. Inuillu isertitaannut imaluunniit isertitat agguataarneqarnerinut tulluartuunami.

7.3 Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqiissutit Kalaallit Nunaata avataani inissisimasut

2017-imi januaarip aallaqqaataani soraarnerussutisiassat Kalaallit Nunaata avataanut inissinneqarsimasut Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik akileraartussaatitaasunit akileraarutigineqartalerput:

- Kalaallit Nunaata avataani soraarnerussutisiassanik akiliinermi ilanngaatit atorunnaarput, aamma
- Kalaallit Nunaata avataanut sulisitsisup soraarnerussutisiassanut akiliutai akileraarutigineqartalerput.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfip allannguut ima suliarivaa:

- Kalaallit Nunaata avataanut soraarnerussutisiassanut akiliutit akileraarutinut ilaajunnaartinneqarput aamma
- 2017-imiit Kalaallit Nunaata avataanut sulisitsisup soraarnerussutisiassanut akiliutigisartagai isertitatut akileraarutaasussatut ilanngunneqarput. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmi aatsaat 2018-imi nalunaarsorneri takuneqarsinnaalerput.

Kalaallit Nunaata avataanut soraarnerussutisiassanut akiliutit akileraarutitallit isertitani akileraarutaasussat Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit naatsorsorneqartartuni kisiisa pinnagit isertitanit allanit peerneqartarput. Danmark Statistik aamma taamatut suleriaaseqarpoq, sulisitsisut soraarnerussutisiassanut akiliutigisartagaat isertitanut suliaqarnermut ilanngunneqarneq ajorput, inummut pineqartumut atorneqarsinaannginneri pissutigalugit.

Soraarnerussutisiassanut akiliutit akileraaruteqaataasussat – akileraartarnermi maleruagassat malillugit – isertitanut akileraaruteqaataasussanut ilanngunneqartarput. Akerlianilli isertitanut naatsorsuinernut allanut ilanngunneqassanngillat, inummut pineqartumut atorneqarsinaannginneri pissutigalugit.

Taamaasilluni sulisitsisunit soraarnerussutisiaqalernissamut Kalaallit Nunaata avataanut akiliutit 2017-imi isertitanut akileraarutaasussanut ilanngunneqarput, aatsaalli 2018-imi takuneqarsinnaanngorlutik; isertitat tamakkiisumik katinnerini imaluunniit isertitat atoriaannaat naatsorsuutaanni ilaangillat.

7.4 Isertitat atoriaannaat aamma isertitat immikkuullarissut

Isertitat atoriaannaat tunngavigalugit inuup imaluunniit ilaqtariit atuisinnaanerat uuttorneqarsinnaasarpooq. Isertitat atoriaannaat inuup imaluunniit ilaqtariit ineqarnermut, atuinernut imaluunniit sipaagaqarnermut atorsinnaavai, taakkullutilu akileraareerluni, ernianut akileereerluni akilersuutinullu akileereerluni isertitat. Ilaatigut sulinermut ilanngaat isertitanut atoriaannarnut ilangunneqartarput.

Ataani takuneqarsinnaavoq isertitat atoriaannaat naatsorsorneri. Siullermik inuussutissarsiornermit isertitat, pisortanit ikorsiissutit, soraarnerussutisiaqalernissamut nammineerluni sipaakkat aamma pigisanit nalilinnit isertitat katinneqartarput, taakku tamarmik akileraannginnermi nalunaarutigineqarsimasuussapput. Taakkunannga akileraarut, ernianut akiliutit aamma akilersuutinut akiliutit peerneqartarput. Sulinermut ilanngaatinit akiliutit taakkununnga ilangunneqassapput.

Takussutissiaq 7.1 Isertitat atoriaannaat – agguaqatigiissillugu 14-ileereersimasunut. 2021

	Kr.
Inuussutissarsiornermit isertitat	239.789
+ Pisortanit ikorsiissutit	24.849
+ Soraarnerussutisiassat nammineq sipaakkat	4.341
+ Pigisanit nalilinnit isertitat, ilanngaaqeqanngitsut	180
- Ernianut aningaasartutit	5.056
- Isertitanit akileraarutit	91.909
- Akilersuusaaitaanermut akiliut	137
+ Sulinermut ilanngaat	1.940
= Disponibel indkomst	239.789

Najoqputaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Isertitat atoriaannartut naatsorsuutigineqartarput inummit immaqaluunniit ilaqtariinnit isertitat atuinermi atorneqarsinnaasut imaluunniit sipaardeqarsinnaasut.

Ineqarnermut akiliutit, a-kassemut imaluunniit suliaqarfimmi kattuffinnut akiligassat, angalanernut allanulluunniit akiligassat isertitanit atoriaannarnit ilanngaatigineqarneq ajorput, inuit imaluunniit ilaqtariit nammineerlutik annerusumik minnerusumilluunniit taakku aquassinnaasarmatigit.

Akilersuusaaitaanermili akiliutit, pinngitsoorani akiligassaaneri pillugit, taamaasillunilu sumut atorusunnerlugit nammineq aalajangersinnaanagut, naatsorsuutini peerneqartarput.

Sulinermullu ilanngaatit isertitanut atoriaannarnut ilangunneqarsinnaasarpooq.

Naatsorsueqqissaartfimmit isertitat tamaasa eqqarsaatigalugit inuup inuunera naallugu isertitatut ataatsitut aningaasat atorsinnaanerinut periarfissaqalernermermi qulakkeerneqartarput. Assersuutigalugu suliffimmiit soraarnerussutisiassat pinngitsoorani pigineqartussat aatsaat

utoqqalinersiaqalernermi pineqartarput, inuup nammineerluni utoqqalinersiaqalernissaminut sipaagai akiliinermut ilanngunneqartarput.

Naatsorsueqqissaartarfiup isertitat atoriaannaat pillugit naatsorsuutai amigaateqarput. Isertitani atoriaannarni aamma isertitani kisitsisitigut paasissutissani allani ilaanggillat:

- Aningaasat atornagit imminut pilersorsineq, piniarnermit aalisarnermiillu.
- Akileraarutitaqanngitsumik sulinermi akissarsiat.
- Kingornussarsiat, tunissutisiat aamma ilaquutanit aningaasatigut ikorsiissutit.
- Lottomi eqquierit aamma pinnguaatiniillu allanit eqquierit.
- Sillimmasiisarfinniit aningaasat taarsiissutit.
- Sulisitsisunit aqunneqartut utoqqalinersiaqalernissamut akiliutit.
- Namminerisamik utoqqalinersiaqalernissamut sipaagaqarnermit iluanaarutit ingerlaavartut.
- Piffissaq eqqornagu utoqqalinersiaqalernissamut pappialaatit nalillit tiguneqarsimasut aamma piffissaq eqqornagu utoqqalinersiaqalernissamut sipaakkat tiguneqarsimasut.
- Pillorissaasunut allanullu tapit.
- Inigisap nalingata annertusinerata aamma annikillineranit allanguummit iluanaarutit/annaasat.
- Akilersuutinut tapit siusinaarluni akiliutigineqartut aamma meeqqanut tapit.

7.5 Isertitat pillugit kisitsisinik saqqummiussineq

Inuit isertitaat pillugit aamma ilaqtariit isertitaat pillugit nalunaasuutit sammisanik assigiinngitsunik 31-nik imaqarput. Taakkunannga sammisat 28-iusut Naatsorsueqqissaartarfiup Kisitsisaataasiviatiqut saqqummersinneqartarput, takussutissiaq 7.2 takuuk. Inuit isertitaanut aamma ilaqtariit isertitaanut tunngasut sammisat pingasuusut saqqummersinneqanngitsut Naatsorsueqqissaartarfiup nalunaarsuutaaniittut:

- Suliffeqarfimmi iluanaarutit
- Tulaassat, suliffeqarfimmi iluanaarutit ilanngaatitaqanngitsut
- Pisortanit ikorsiissutit akileraarutitaqanngitsut isertitatut tunniunneqartut katillugit

**Takussutissiaq 7.2 Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat atorlugu isertitanik assersuutitut
itisiliineq. 2021**

	Isertitat suussu-saat malillugit	Isertitat annertussusaat	Isertitalinnut tamanut agguaqati-giissillugu	Isertitat suussusaat malillugu agguaqatigiis-sillugit
	Amerlass.	1.000 kr.	Kr.-nngorlugit	
1 Isertitat atoriaannaat (2-23-24-25)	42.095	7.449.822	173.996	176.976
Isertitat akileraannginnermi allanullu				
2 akiliinnginnermi (3+8+19+20)	41.820	11.524.275	269.158	275.569
3 Inuussutissarsiutinit isertitat (4+5+6+7)	35.969	10.266.790	239.789	285.434
4 Akissarsiat, sulilluni tunissutisiat assigisaallu.....	34.414	9.454.655	220.821	274.733
5 Suliffeqarfiiut sinneqartoortuataat	3.682	729.748	17.044	198.193
6 Nunanit allanit isertitat.....	763	11.511	269	15.087
7 Akissarsiarititat aamma B-isertitat allat.....	3.428	70.876	1.655	20.676
8 Pisortaqarfinnit isertitat ikorsiissutit (9+12+16)	19.309	1.063.942	24.849	55.101
Suliffeqangikkallarnermi ikorsiissutit, pisortat				
9 ikorsiissutaat assigisaallu (10+11)	5.639	85.117	1.988	15.094
10 Arbejdsmarkedsydelser	2.262	25.297	591	11.184
11 Offentlig hjælp	3.883	59.820	1.397	15.406
12 Ikorsiissutit allat (13+14+15)	11.761	278.416	6.503	23.673
13 Ilinniagaqarnersiutit	4.949	151.241	3.532	30.560
14 Ineqarnermut tapit	4.513	87.533	2.044	19.396
15 Meeqqanut tapit	5.260	39.643	926	7.537
16 Pisortanit soraernerussutisiat (17+18)	6.562	700.409	16.359	106.737
17 Pisortanit utoqqalinersiat	4.047	441.133	10.303	109.002
18 Pisortanit siusinaartumik soraernerussutisiat..... Tjenestemandspensionit, ATP aamma utoqqalinersiat	2.737	259.276	6.056	94.730
19 namminersortunit.....	2.785	185.848	4.341	66.732
20 Pigisanit nalilinnit isertitat, tamarmiusut (21+22)	1.141	7.695	180	6.744
21 Ernianit isertitat	960	607	14	632
22 Pigisanit nalilinnit allanit isertitat (aktianit allaniillu isertitat)....	192	7.089	166	36.921
23 Ernianut aningaaasartuutit	30.040	216.461	5.056	7.206
24 Isertitanit akileraarutit katillugit	36.241	3.935.181	91.909	108.584
25 Akilersuutinut akiliutit.....	26.198	83.068	1.940	3.171
26 Akilersuisussaatitaanermut akiliutit.....	180	5.878	137	32.657
- Isertitat atoriaannaat naligiissinner (immikkut ilanngussaq)	41.895	8.380.762	195.739	200.042
- Isertitat akileraaruteqaataasussat (immikkut ilanngussaq)	42.516	11.083.870	258.872	260.699

Najoqtaaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiami 7.2-mi takuneqarsinnaasunut 28-nut sammisanut paasissutissat assigiinngitsut atorlugit itisiliissutit Naatsorsueqqissaartarfíup Kisitsisaataasiviani pissarsiarineqarsinnaapput. Itisiliinermut atorneqarsinnaasut nutaat takussutissiami 7.2-imí takutinneqartut saniatigut paasissutissat pineqarsinnaapput:

- Inuit isertitaat tunngavigalugit (Amerlassusaat)
- Isertitat annertussusaat (1.000 kr.)
- Inuit isertitaasa agguaqatigiissinnerat (kr.)
- Inuit isertitaat tunngavigalugit agguaqatigiissinnerat (kr.)

Ilaqutariit isertitaat pillugit paasissutissat aamma kisitsisaataasivimmi pissarsiarineqarsinnaapput.

Inuit (imaluunniit ilaqtariit) amerlassusaat, ukiumi naatsorsuiffiusumi pineqartut, inuit isertitaat tunngavigalugit agguaqatigiissinnerat (kr.) ima naatsorsorneqarsinnaapput:

Isertitat annertussusaat (1.000 kr.)

Inuit amerlassusaat =	Inuit isertitaat tunngavigalungit agguaqatigiissinnerat (kr.)
-----------------------	---

Malugiuk, Naatsorsueqqissaartarfiup Kisitsisaataasiviani kisitsisit tabeliniittut ilisarinnissinnaannginnissamik piumasaqaatitaqarmata. Naatsorsueqqissaartarfiup inuit imaluunniit ilaqtariit tallimaniit ikinnerugaangata Naatsorsueqqissaartarfiup pineqartut ilanngussinnaajunnaartarpaat. Taamaattut isaasat ("..") atorlugit nalunaarutigineqartarput. Kisitsisaataasivimmi decilikkaarlugit 10.decilimi tamanna atortinneqanngilaq, annerpaamik isertitallit eqqarsaatigalugit.

7.6 Isertitat agguataarneqarnerini periaaseq

Isertitat assiginngisitaaneri itisiliilluni misissuinermi The European Union Statistics on *Income and Living Conditions* (EU-SILC)-imi periutsit tunngavigineqarput. Taakku EU-mi inuit atugarisaasa misissuinerni suleqatigiilluni suliaapput, isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissiorerit tassani annerusumik pineqarlutik. SILC-mi kisitsisitigut paasissutissiorerni naleqqersuutit assiginngitsut sammineqarput, taakkunangna Kalaallit Nunaanni isertitat assiginngisitaarnerisa naatsorsuutaat atorneqarluni.

Nunanut allanut sanilliussisinnaaneq

SILC atorlugu Kalaallit Nunaat Danmark assigalugu isertitat immikkuffaarissut qulakkeerneqarput, positivit aamma negativit tamakkerlugit ilanngunneqarnerini.

Isertitat negativiusut tamakkiusumik ilanngunnerisigut, Kalaallit Nunaanni isertitat ilumoorerusumik ersersinneqarput. Kisianni akerlianik sanilliussinissamut ajornartorsiortitsillutik, nunat ilaasa isertitat negativiusut nalunaarsorsinnaanngimmatigit. Tamanna isertitat negativiusut akileraarutinik nalunaarsuiffimmut nalunaarutigineqarsinnaannginnerannik pissuteqarsinnaavoq, imaluunniit nunanit pineqartunit isertitat negativiusut akuerineqarsimannginnerat, taamaasillunilu 0-inngortiinnarneqartarlutik. Nunani amerlasuuni SILC misiligutitut annikitsumik atorneqarpoq.

Inuit pisortat atuinerinik assiginngitsunik atuinerisa assiginngitsuusarneri – tassa pisortanit inunnut ikorsiissutit – pissutaallutik nunat marluk isertitaasa assiginngissutaanik sanilliussineq atuisinnaanermut assiginngissutsinik erseqqissaasinnaanera ilumoortuuseq oqaatigineqarsinnaanngilaq. Kalaallit Nunaanni pisortat ikorsiissutinut annertuumik atuisarpoq, taamaammallu nunanut avannarlernut sanilliunneqarsinnaalluni. Kisianni, nunani marlunni pisortat ikorsiissutaanik inuit atuinerat assigiittutut isikkoqaraluartoq, isertitat eqimattakuutaarnerini assiginngitsorujussuusinnaapput.

Nunanut tamalaanut allanut sanilliussinissamut killilersuisoq alla tassaavoq, isertitat aningaasanik naleqanngitsut Kalaallit Nunaanni isertitanut nalunaarsuiffinnut ilanngunneqanngitsut. Taamatulli periuseqarneq SILC-mi

suleriaaseq pissutaavoq, isertitat aningaasanik naleqanngitsut ilanngunneqarneq ajormata.

Kalaallit Nunaannili inuit ilaasa akornanni isertitat aningaasanik naleqanngitsut, assersuutigalugu piniarnermit pisanit aamma aalisarnernit pisanit, atuinissamut tapertaalluartuupput. Tamanna isertitakinnerusuni annertunerusumik atuussimaguni, isertitat nikingassutaat, taamatullu piitsuussusermut qanissuseq annikinnerusimassaq, saqqummersitami uani paasissutissiissutigineqartuningarnit.

Piniakkanik aalisakkanillu nammieq pisanit atuineq qanoq sunniuteqartiginersoq erseqqissumik nalilerneqarsinnaanngikkallarpooq.

7.7 Ajoqutit

Kalaallit Nunaata inukinnera pissutaalluni piffissap ingerlanerani sanilliussinerni nikingassutsit annertusarput. Nikingassutsillu annertunerulersarput inuit ikittunnguit pineqartillugit. Taamaattumik ukiut ingerlanerini allanngorluinnartoqarsimagaangat inerniliinerit mianerilluinnaqqissaartariaqarput. Immikkoortumi 7.3-mi allaaserineqartut malillugit isertitat aalajangersimasut, isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut ilanngunneqanngillat.

7.8 Taaguutit

Akileraannginnermi isertitat tamakkiisut inuuussutissarsiummit isertitat, pisortat ikorsiissutaat, namminerisamik utoqqalinersiassanut katersat aamma pigisanit nalilinnit isertitat tamakkerlutik katinneri. Taakkuupput inuuup imaluunniit ilaqtariit akileraannginnermini, ernianut akiliinnginnerminni allanullu akiliinnginnerminni isertitaat. Isertitat negativiusut tassaapput suliffeqarfiiit amigartooruteqarsimasut isertitaat imaluunniit inuuup aktianik annaasaqarujussuarnermi isertitai. Akileraaruteqannginnermi isertitat tamakkerlugit tamakkiisumik nalunaarutigineqarsimannnginnerat pissutaalluni ilaqtigut amigaateqarput. Akileraarutitaqanngitsumik sulineq, kingornussat, lottomi assigisaanillu eqquierit nalunaarutigineqarsimannngillat, takuuk immikkoortoq 7.4.

Isertitat akileraaruteqaataasussat Akileraarnermut inatsisit malillugit akileraaruteqaataasussat, taaku tunngavigalugit tamakkiisumik akileraarutit naatsorsorneqartarput. Inatsisit malillugit ilanngaatisaaq isertitanit peereerpat, isertitat akileraarutaasussat sinnerutissapput. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit S31-ni nalunaarsuutit malillugit isertitat akileraarutaasussat kisinneqarput.

Sulinermut ilanngaat tapisiaavoq, akileraarnissamut tunngaviusumik naatsorsuinermut atorneqartarluni, 2020-mi akileraarnissamut ukiorititaasumi atorneqalerpoq. Sulinermi isertitat tunngavigalugit ilanngaat naatsorsorneqartarpoq. Sulinermut ilanngaat annertusisarpoq isertitat apparaangata, taamaasilluni sulisut isertitakinnerusut aamma akinnattumik isertitallit ukiumut aningaasat atorsinnaasaat annertusineqarlutik. Sulinermut ilanngaat akileraarutaasussaanngilaq, akileraarpallaarsimanermilu aningaasanik utertitsineq assigalugu utertinneqartarlutik. Akileraartarnermut

Aqutsisoqarfimmit akileraarutinik akiliinikippallaartoqarsimatillugu sulinermut ilanngaatip ilaa imaluuniit tamakkerlugu atorneqarsinnaavoq, akileraarutinik akiliinikippallaarsimanerup annikillisinnissaanut.

Isertitat atoriaannaat inuup imaluunniit ilaqtariit isertitai atoriaannaat. Isertitat atoriaannaat naatsorsorneqartarpooq isertitat tamakkerlugit naatsorsorneqarneri assigalugit. Isertitat atoriaannaat naatsorsorneqartarpooq, akileraannginnermi allanillu akiliinnginnermi inummut ilanngaatit, isertitanit akileraarutit aamma akilersuutinut akiliutit peerlugit. Isertitat atoriaannaat pillugit immikkoortoq 7.4 takuuk.

Isertitat atoriaannaat annertussusaat ilaqtariit akornanni isertitat nikingassusaat naatsorsorniarlugu atorneqartarpooq. Isertitat atoriaannaat, ilaqtariinni inuit amerlassusaat aamma ilaqtariinni inuit ukioqqortussusaat atorlugit isertitat atoriaannaat naligiissinneqartarput. Ilaqtariit assiginngitsut akornanni isertitat assiginngissutaat taamaasilluni sanilliunneqarsinnaasarpooq.

Annertussutsinut uuttuutit ilaqtariinni inuit amerlassusaat aamma ilaqtariinni inuit ukioqqortussusaat atorlugit isertitat atoriaannaat uuttuutaat naatsorsorneqartarput. Oqimaalutaq OECD standard malillugu naatsorsorneqartarpooq, inoqtiginni inersimasoq siulleq 1-mik oqimaassusilerneqartarpooq. Allanik inersimasoqaraangat inersimasoq ataaseq 0,5-imik oqimaassusilerneqartarpooq, meeraq ataaseq 0,3-mik oqimaassusilerneqartarluni. Ilaqtariit marlunnik inersimasortallit meerartaqanngitsut isertitaasa naligiissinnerat 1,5-iussaaq, inersimasoq ataaseq marlunnik 15-it ataallugit ukiulinnik meeralik 1,6-iussalluni.

Isertitat pisissutaasinnaasut – aamma aningasanik pisissutaasinnaasunik taaneqartut – isertitat qaffassisusaasa aamma akit qaffassisusaasa ataqtiginnerat isertitanut pisissutaasinnaasunut tunngassuteqarpoq. Isertitat qaffakkaangata atuinissamut periafissat aamma qaffattarput, akerlianik akit qaffakkaangata atuinissamut periafissat annikillisarput. Isertitat qaffarerat akinit qaffasinneruppat oqartoqartarpooq isertitat pisissutaasinnaasut qaffattut. Akerlianik akit qaffarerat isertitanit qaffasinneruppat isertitat pisissutaasinnaasut appartarput. Isertitat pisissutaasinnaasut takutippaat agguaqatigiissillugu innutaasut atuinissamut periafissaat, agguaqatigiissillugu atueriaatsip akillu allanngorarnerisa nunami tamarmi isertitanut imminnut qanoq attuumassuseqarnerat eqqarsaatigalugu.

Decilit tunngavigalugit assiginngissutsit isertitat nalingi annertussusaat tunngavigalugit qulinut (decilinut) amerlaqtigiikaarlugit immikkoortinnejqartarput. 1. decilimi isertitakinnerit 10 pct.-it inissisimapput, 2. decilimi isertitakinnerit tullii 10 pct.-it inissisimasut, taamatut decilikkaarlutik agguarsimallutik. Isertitat decilinut nalunaarutigineqartarput decilip pineqartut agguaqatigiissitsinermut tulluaraangat imaluunniit decilimi pineqartumi isertitap annerpaaffissaa annerpaamik killissimagaangagu. Isertitat medianiat tassaavoq 5. decilimi isertitat annerpaaffissaat, ilisarinnissinnaatitaannginneq pissutaalluni 10. decilimi isertitat annerpaaffissaat saqqummiunneqanngillat.

Ukiut ukiup pineqartup naanerani inuup ukioqqortussusaa. Inuit isertitaanut kisitsisitigut paassisutissanut, inuit isertitaasa nalunaarsuiffianniittut, ukiumi pineqartumi tamakkiisumik akileraartussaatitaasut ukiullu naanerani 15-inik ukioqalereersimasut, ilaapput. Taassuma saniatigut Naatsorsueqqissaartarfip innuttaasunut nalunaarsuiffianut ukiup pineqartup aallartinnerani naaneranilu nalunaarsugaasimassaaq.

Ilaqutariit inuk ataaseq imaluunniit inuit allallit, inuit allattorsimaffiat malillugu najugaqtigii aamma imminnut arlaatigut attuumassuteqartut. Ilaqutariinni inuit kisimiittuusinnaapput aappaqarlutilluunniit, meerartaqaratik imaluunniit meerartaqarlutik. Inoqutigiit akornanni najugaqtigii tamarmik ilaqutariiusinnaapput kisianni aamma inoqutigiit akornanni ilaqutariit arlariiusinnaapput. Aappariinni aamma kisimiittuni angerlasimaffimi najugalimmik meeraqartoqarsinnaavoq ataatsimik arlariinnilluunniit (0-17-inik ukiullit) imaluunniit ataatsimik arlalinnilluunniit inuuusuttunik (18-24-nik ukiullit) najugaqartoqarsinnaalluni.

Inoqutigiit ataatsimi najugaqtigiffiusumi inoqutigiit, ataatsimik inuttaqarsinnaapput imaluunniit inunnik arlariinnik. Najugaq tassaasinnaavoq nalinginnaasumik najugarisaq imaluunniit ulloq unnuarlu angerlarsimaffik, ass. kollegia, utoqqaat illuat aamma meeqqat angerlarsimaffiat.

Kommunit januaarip aallaqqaataani 2009-mi kommunit 18-iusimasut sisamanngortinneqarput. Kommunini 18-ini naatsorsuinermi aalajangersimasunut suli soqutiginaateqarput, uani saqqummersitami nunap agguataarnerani aamma atorneqarpoq. Siornatigut kommuniusimasut agguataarnermi **distriktnik** taaneqarput. Distriktit aamma kommunit ataqtiginneri takussutissiaq 1.1-mi takuneqarsinnaapput. Januaarip aallaqqaataani 2018-imí Qaasuitsup kommuni marlunnut avinneqarpoq; Avannaata Kommunianut aamma Kommune Qeqortalimmut. Takussutissiaq 7.3-mi takukkit.

Takussutissiaq 7.3 Kommunit distriktilu, 31. decembar 2021

Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommunia
Nanortalik	Ivittuut	Maniitsoq	Kangaatsiaq	Ilulissat
Qaqortoq	Paamiut	Sisimiut	Aasiaat	Uummannaq
Narsaq	Nuuk		Qasigiannguit	Upernavik
	Tasiilaq		Qeqertarsuaq	Qaanaaq
	Ittoqqortoormiit			

Kommunit avataanni Kalaallit Nunaanni allaffissornikkut najugaqarfiiit. Pituffik taakkunani pingarnerpaajuvoq. Isertitat kommuninut immikkoortinneqarneranni ilaanngikkaluartut nuna tamakkerlugu naatsorsuutinut saqqummersitami ilaapput. *Kommunit avataanni* kisitsisit Kisitsisaataasivimmi pissarsiarineqarsinnaapput.

Ilinniakkap qaffasissusaa ukiup pineqartup naanerani inuup qaffasinnerpaamik naammassillugu ilinniarsimasa. Paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfiup ilinniagaqarnermut nalunaarsuiffianit pissarsiaapput. ISCED11-uddannelsesnomenklatur atorlugu ilinniakkat immikkoortiterneqarput, kisianni immikkoortunut arfinilinnut ikilisinneqarsimallutik, *Tunngaviusumik ilinniarfik appasinnerpaalluni Ingerlaqqiffiusumik ilinniarneq takineq qaffasinnerpaajuvoq.*

Gini-koefficientip isertitat nikingassutaat ersersippai – isertitat annertusiartortillugit isertitani nikingassutsit angineruleriartortarpot. Nunanut tamalaanut Gini-koefficienti atorlugu sanilliussiniarluni ilaqtariit isertitaasa atoriaannaat annertussusilikkat naatsorsuinermi atorneqartarpot. Gini-koefficienti pillugu nassuaaneq saqqummersitami Christen Sørensen: *Økonomisk fordeling, Systime, 1999*-imi atuarneqarsinnaavoq.

Piitsuussusermut qanissuseq nunani tamalaani piitsuussusermut uuttuutaavoq. Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik piitsuussuseq killilerneqanngilaq, kisianni isertitat assigiinngissutaat piitsuussusermut qanissuseq atorlugu paasinarsarneqartapoq. Ilaqtariit isertitaasa isertitat tamarmiusut medianiannit aalajangersimasumik pct.-inik appasinnerunerat tunngavigalugu, appasissuseq appasippallaamik isertitaqarnermik taaneqartapoq. Appasippallaamik isertitaqarnermut isertitat medianiat tunngaviliisuuvooq, taanna inoquutigiiit isertitaasa atoriaannaat naligiissinnerani inuit isertitaat tunngavigalugit naatsorsorneqartapoq.

S80/20 tassaavoq isertitaqarnerpaat 20 pct.-iisa aamma isertitakinnerpaat 20 pct.-iisa nikingassutaat. Nunani tamalaani sanilliussisinnaanissaq eqqarsaatigalungu ilaqtarinni inuit isertitaat atoriaannaat qaffasissusaat malillugit naatsorsorneqarpoq.

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslæt tal

Saaffiginniffissaq

Lene Baunbæk

E-mail: leba@stat.gl

Isertitat